

Voinovich becomes governor of Ohio

(All photos by James V. Debevec)

Ohio's new governor George V. Voinovich and his wife, Janet, share a dance at the Carnation Ball held Monday evening, Jan. 14 at the Hyatt

Regency hotel in Columbus, Ohio. There were over 300 persons at the formal event, many eager to get a photo of Ohio's first couple.

by James V. Debevec

Following in the footsteps of his political role model, Frank J. Lausche, former Cleveland mayor George V. Voinovich was sworn into office as the 65th Governor of Ohio on a brisk early afternoon, Monday, January 14 on the State Capitol's front steps in Columbus, O. The ceremony was witnessed by his family, friends, and fellow politicians.

Voinovich, of Serbian and Slovenian background, emphasized his ethnic heritage throughout the inauguration ceremonies on Sunday and Monday. His mother, Josephine (Bernot) Voinovich, accompanied her son during the various activities and her gracious smile showed her pride in the achievements of the new governor.

And Governor Voinovich mentioned at various times how his mother and father had taught him the values of hard work, education, and high moral standards. Tears came to his eyes as he showed the audience at the Ohio Heritage Celebration a memento of his father that he carried with him during the entire weekend. He profusely thanked his mother for her humanitarian and moral guidance and support.

After he was sworn into office Voinovich said, "It's hard to believe that I'm standing here this morning in front of the Capitol, the grandson of immigrants, a kid from the east side of Cleveland, who dreamed that one day he might become governor. Today that dream came true."

Earlier in the morning, speaking at Douglas Alt. Elementary School in Columbus, Voinovich told the students, "Dreams come true, but they don't come true by just dreaming. You have to aim high and ... work, work, work, work."

The weekend activities began on Sunday, Jan. 13 with a "Salute To The First Lady," held at the Ohio Historical Center in Columbus, Ohio in

which his wife, Janet, was saluted by the people of Ohio. Janet is referred to by her husband as his "secret weapon," and as the other half of the "Together we can do it," team. Voinovich used that slogan throughout his campaign.

Janet was always at his side and many observers said that fact was instrumental in manifesting the image of the solid family working together for the good of others. Janet is a strong believer in volunteerism and has been involved in just about every aspect of community service over the years.

Janet and George toured the various exhibits and admired the gowns of the various first ladies of Ohio which are on permanent display there. Jane Lausche's inaugural gown featured fur cuffs on her dress.

On Sunday evening the festivities moved to the Ohio Theatre for "An evening with Bob Hope."

Hope, having recently returned from the Middle East, left words of thought for the safety of our armed forces over there. He said that in light of what Gorbachev was doing in the Baltics, it was ridiculous that he should receive the Peace Prize. Hope said Ronald Reagan should have received a peace prize "every week."

Monday afternoon, there was "The Inaugural Parade" which went down High street and Broad and ended in front of the statehouse where Voinovich and Lt. Governor Mike DeWine and their families reviewed the marchers and bands.

From 4 to 5:30 p.m. the festivities moved to the Capitol Theater of the Riffe Tower for the "Ohio Heritage Celebration" which highlighted the mosaic of some of the different nationalities present in Ohio.

The sold-out event was emceed by Tony Petkovsek,

Jr. who was assisted by Joey Tomsick of Cleveland.

The Slovenian segment was represented by the singing group, "Fantje na Vasi" under the direction of John Srsen. Dressed in their alpine style national costumes, the large all-male group sang three songs in the Slovenian language. The audience especially liked the "Cricket Song."

Voinovich, speaking at the end of the show, stressed the importance of keeping the ethnic culture alive. Remarking on the many varied nationalities in the state he drew the biggest applause when he said, "We all came over on a different boat, but now we're all in the same boat." Earlier in the week he had named August Pust, 52, "Special assistant for multicultural affairs," a newly created staff position.

The formal ceremonies which concluded the day's events were the three Inauguration Balls.

The Chairman's Ball, a \$1,000-per-person extravaganza was held in the Hyatt hotel on Capitol Square.

The \$250-per-person Carnation Ball, held in the Hyatt Regency was attended by about 300 well wishers, politicians, and business people. The Slovenians were represented by State Representative Michael Stinziano (formerly from the St. Vitus area) now the Columbus representative, State Representative Ron Suster and wife, Patricia, from Cleveland's east side and suburbs, and James and Madeline Debevec, publishers of the Ameriška Domovina.

The \$75-per-person Governor's Ball was in the Aladdin Shrine Mosque, near the airport, where Voinovich concluded the evening. The Joey Tomsick band played there.

More photos and
article on p. 3

Iz Clevelanda in okolice

»Pristavska noč«—

V soboto, 26. januarja, bo »Pristavska noč«, 25. po vrsti. Večerjo bodo začele streči ob 6.30 zv., za ples in zabavo bo igral Alpski sekstet. Za vstopnice, kličite Jožeta Koširja na 481-5621.

Kosilo—

V nedeljo, 27. januarja, ste vabljeni na kosilo Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti. Serviranje bo v šolski dvorani od 11.30 do 1. pop. Cena kosila je \$7, za otroke pa \$3. Za nakaznice, kličite 943-0621 ali 481-3768.

»Fantje« grede v Milwaukee—

V soboto, 9. februarja, bodo na praznovanju 40. obletnice ustanovitve SKD Triglava v Milwaukeeju sodelovali Fantje na vasi in Alpski sekstet. Tisti, ki bi se temu gostovanju radi pridružili, naj pokličejo Franka Coffelta (481-2488) ali pa Tomaža Sršena na 352-7455.

Seja—

V sredo, 23. januarja, ob 1. pop. bo seja Kluba upokojencev v Nevburgu-Maple Hts. in sicer v SND na E. 80 St.

Zadušnica—

V nedeljo, 20. januarja, ob 10.30 dop. bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za Ivana Cuglja ob obletnici njegove smrti.

Rojstni dan—

Danes praznuje svoj 88. rojstni dan Anton Petkovšek st., oče radijskega napovedovalca Tonyja ml. G. Petkovšek st. je še čil in zdrav, pride na številne prireditve v naši skupnosti, in še vedno vozi avto. Ob rojstnem dnevu mu voščimo vse najboljše!

Zahvala—

Anton Abolnar, ki se nahaja v Slov. domu za ostarele na Neff Rd., se lepo zahvaljuje članom društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ, nadalje društvu SPD v Clevelandu, prav posebno pa še sorojaku in staremu znancu za velikodušen dar. Prisrčna hvala tudi skupini od fare Marije Vnebovzete za pozornost in prijeten obisk. Topla zahvala prav vsem, ki so se ga spomnili.

Novi naslov—

Lastnica Toni's Beauty Salon, Toni Simičak, sporoča svojim strankam, da se je preselila v nove prostore. Novi naslov je: 896 E. 222 St., Euclid, O. Tel. št. je ostala ista in sicer 289-8261. Se priporoča.

Lilija vabi—

V soboto, 9. februarja, ob 7. zv. prireja Dram. društvo Lilija pustno zabavo združeno z večerjo. Igral bo Trio Stane-ta Mejača. Za vstopnice, kličite 943-5211 ali 289-6977.

Voinovich sedaj guverner—

Vsaj za štiri leta imamo v guvernerski palači v Columbusu sorojaka Georgea V. Voinovicha. O njegovi zaprisegi poročamo obširno v angleškem delu današnje AD. Voinovich, ki ima 54 let, je slovenskega rodu po materi Josephine (r. Bernot). Še vedno aktivna kljub svojim 78 letom, se je ga. Voinovich tudi udeležila zaprisege svojega sina. Tako lahko štejemo med dosedanjimi 65-imi guvernerji v 188-letni zgodovini Ohia že drugega rojaka, poleg Franka J. Lausche-ta seveda. Guvernerji v Ohio lahko služijo neprekinjeno dve štiriletni mandatni dobi. Voinovicha pa čakajo težke naloge kot zapuščino prejšnje administracije Richarda Celeste-a, kajti bo moral Voinovich najti kritje za velik proračunski primanjkljaj.

Avgust B. Pust imenovan—

Z veseljem smo zvedeli, da je guverner Voinovich imenoval za svojega posebnega asistenta za multikulturalne dejavnosti našega rojaka in prijatelja Avgusta B. Pusta. Pust, ki je v zadnjem delu Voinovichvega župnikovanja mesta Clevelanda služil kot njegov svetovalec za narodnostne zadeve, to funkcijo pa nadaljeval zadnje leto pod sedanjim županom Michaelom Whiteom, ima 52 let, je poročen in ima eno hčerko. Čestitamo, Božo, in ne pozabi na nas!

Upokojenci Slov. pristave—

Mesečni sestanek Kluba upokojencev Slovenske pristave bo v sredo, 23. januarja, ob 1.30 pop. v Slovenskem domu na Holmes Ave. Članstvo vabljenno.

Velikodušen dar—

Slovenska šola je prejela dar \$50 od PAKO Inc. Za velikodušen dar se odbor staršev lepo zahvaljuje. (Zahvala te šole za številne druge darove boste našli v slovenskem delu današnje AD.)

Spominski darovi—

Zobozdravnica Sonja K. Glavina, Richmond Hts., O. je darovala \$50 v tiskovni sklad AD v spomin na Albino Odar.

Dorothy Tushar, Willoughby Hills, O., je darovala \$20 v spomin staršev Josepha in Mary Trebec.

Mary Okicki, Cleveland, O., je pa poklonila \$10 v spomin moža Tonyja.

Vsem darovalkam naša lepa hvala!

Lepa podpora—

Društvo Loška dolina je darovala \$100 v podporo Ameriški Domovini. Za to res lepo naklonjenost, iskrena hvala!

Yugoslavia Is Rocked By a Financial Scandal

By CHUCK SUDETIC
Special to The New York Times

BELGRADE, Yugoslavia, Jan. 9 — A financial scandal in Yugoslavia threatens to topple its federal monetary system, undercutting what was widely regarded in the West as Eastern Europe's most promising economic reform program and eroding what little remains of the country's crumbling unity.

A World Bank representative warned in a news conference here today that Yugoslavia could face a cutoff of credit if the market-based program of Prime Minister Ante Markovic was scrapped.

The financial scandal broke on Tuesday when federal officials said that on Dec. 28 the Parliament of the country's largest republic, Serbia, illegally and secretly approved a law requiring Serbian-controlled national banks to issue \$1.8 billion worth of new money without any backing or federal Government approval.

In Yugoslavia's decentralized banking system, republican national banks, which issue currency, are technically required to follow the tight credit policy approved by the federal Parliament as part of Prime Minister Markovic's reform package.

Help for Industry

The money, which amounts to about half of the federal Government's planned 1991 credit expansion, was loaned to Serbia's Government and allocated to prop up money-losing industrial behemoths and pay pensions and farm price supports, a Government statement and newspaper accounts assert. How much of the money has actually been spent remains a mystery.

"We have not yet checked out whether all of the 18.3 billion dinars have been spent, but we have information that about 100 percent, or almost everything, has been spent," said Vukasin Markovic, a vice governor of the federal national bank. One dollar was worth about 10 dinars when Serbia undertook its measures; the currency has since been devalued by 22 percent.

"In effect it is theft from the other republics," said a Western diplomat. "These measures damage the business reputation of Serbia and Yugoslavia as a whole and erode creditor and investor confidence."

Serbia's move is certain to hamper negotiations, set to begin Thursday, between the leaders of the country's six highly autonomous republics on their future relationship.

Westerners have voiced concern that the country may be on the verge of a military takeover, and the federal presidency warned today that it would use the national army to disarm militias that have been organized in the various republics if they did not surrender their arms within 10 days.

The governments in both Slovenia and Croatia, the wealthiest republics, which have threatened to secede from Yugoslavia if the country is not turned into a loose confederation of independent states, condemned Serbia's monetary measures as outright robbery. Slovenia's Government said today that the federal presidency's warning would not apply to the republic's militia because it was legal; Croatia has yet to respond.

Serbia's Government, headed by an authoritarian Communist, Slobodan Milosevic, justified its action by charging that the other Yugoslav republics had also pursued policies that weakened the federal Government.

"It's an astonishing act of economic sabotage," the Western diplomat said. "It's one of the decisive events that will

Serbia's secret move imperils the monetary system.

determine whether this country stays together."

"The tragedy is that Yugoslavia had the most consistent economic reform of all the Eastern European countries and it has been ripped to shreds by political inplay."

International Backing Imperiled

Evelin Herfkens, an executive director at the World Bank who represents Yugoslavia before the bank's board, today harshly criticized Serbia's action without mentioning the republic by name, and warned that the scuttling of the reform program would jeopardize Yugoslavia's support from the World Bank, International Monetary Fund and other international financial institutions.

"We expect the Government to stick to the program," she said. "That implies sticking to disciplines that go with the fiscal and monetary policy."

"Whatever the social cost, there is no alternative," she said. "Whatever the alternative, in the long run the costs are much greater."

Prime Minister Markovic learned of Serbia's action last Friday afternoon when he received an anonymously sent package containing a copy of the classified version of Serbia's official legislative record, a report in the newspaper Borba said.

by throwing other republics or nations into poverty.

Slovenia can not imagine what the consequences of these Serbian acts will have on society and politics. Without doubt, Slovene social harmony is in danger, social unrest may arise, the foundations of the Slovene economy and the system of democratically elected institutions themselves are endangered. We evaluate the Serbian actions as an attempt to destabilize Yugoslavia. If this can not be achieved by naked force, then obviously it can be achieved through the manipulation of money and banks.

The government of the Republic of Slovenia at first supported the program of economic stabilization which was implemented by the (Yugoslav) government under the leadership of (Ante) Marković in December, 1989. Slovenia was aware at that time that the Slovene economy would pay an above average price for the realization of this program. The program was carried out fully by the Republic of Slovenia, which is shown by the control of personal income and the expenditures in the public sector. In other parts of Yugoslavia, (however), considerable deviations from the program occurred. Due to this, the Republic of Slovenia demanded amendments in August, 1990, which would still have saved the program at that time.

In the second half of 1990, with the escalation at the end of the year, the situation changed to such an extent that the measures taken by the federal government were insufficient to permit the implementation of its own program of economic stabilization. Even worse, the political and economic situation (that has arisen now) prevents a controlled transition to a market economy and makes normal economic cooperation in Yugoslavia impossible. The most important reasons for this have been the actions of the Socialist Republic of Serbia. These actions have caused the following:

1. — The collapse of the fiscal system in the sense of financing federal institutions and the federal budget, due to the cessation of the SR of Serbia in September, 1990, to pay federal taxes into the budget and by redirecting the payment of customs duties into its own account. (Ed. Note: In short, Serbia stole these revenues from the rest of the country.)

2. — The destruction of a unified Yugoslav market, when the SR of Serbia introduced on October 31 a special republican (i.e. Serbian) tax on trade names, the use of business premises and construction sites for companies from Slovenia and Croatia, and the introduction of deposits for the purchase of certain goods from Slovenia and Croatia.

3. — The destruction of the Yugoslav monetary system, whereby the SR of Serbia not only robbed the monetary system by purchasing hard currency without having dinars to pay for it, but also last December by openly taking over the issuing of money in Yugoslavia. (Ed. Note: In other words, it was as if Ohio decided to print U.S. currency to cover its projected budget deficit.)

4. — The general unpreparedness of individual parts of Yugoslavia to introduce a market economy.

During all these acts, the federal institutions and federal government took steps only afterwards, or did not act at all, for unexplained reasons. When payments into the federal budget ceased, the federal government responded only after two months, (and then only) after the Slovene government also began to withhold its payment of sales taxes. Actions which represent a barrier to (the functioning of) the internal market still have not been removed by the federal government, which has not acted responsibly.

The plundering of the fiscal system, which the federal government failed to "notice," the constant danger of unpredictable political interference with the flow of goods and services within Yugoslavia, and the overlooked or even (tacitly) supported looting of the monetary and hard currency system of Yugoslavia on the part of the National Bank of Yugoslavia, convinces the government of the Republic of Slovenia that cooperation based on a minimum degree of trust and honesty is no longer possible in Yugoslavia.

This situation, and the result of the Slovene plebiscite on the independence of Slovenia, which the federal government has ignored completely, obligates the government of the Republic of Slovenia to propose to the Assembly of the Republic of Slovenia to adopt measures immediately which will ensure the economic sovereignty and survival of the Slovene economy. When implementing these measures, care has to be taken that the possibilities for a trade union (between Slovenia and the other Yugoslav nations or republics) are not nullified, unless such acts are introduced by other republics.

Archbishop Šuštar Says Thanks

It is with great joy that I accepted the generous gift of \$19,000, which the Slovenian American Council in Cleveland collected and sent to Slovenian Caritas as aid to the flood victims in Slovenia.

Here, in the name of those who will receive aid, in the name of Slovenian Caritas, and in my own name, I would like to publicly thank all donors for each, even the smallest, gift. In particular I thank the Slovenian-American Council, its president, Roesmann, and secretary, Oblak, for carrying out the collection, which achieved such a splendid success. God reward all and each one who participated.

Ljubljana, December 25, 1990

ALOJZIJ SUSTAR,
Archbishop of Ljubljana

From *Družina*, Vol 40, No. 1,
January 6, 1991, p. 3.
Translated by Joseph Zelle of
Euclid, Ohio.

Slovenians Meet to Counter Crackdown

The Plain Dealer, Tuesday, Jan. 15. — Belgrade, Yugoslavia — The leadership of independence-minded Slovenia met in urgent session yesterday to discuss possible countermeasures to any army crackdown. Sources close to the government of Slovenia, one of Yugoslavia's six republics, said the leaders feared the Yugoslav army may soon intervene as the Soviet military did in Lithuania last weekend. Internal quarreling has pushed the brittle federation to the brink of disintegration.

In Memory

Enclosed is a check for \$50.00 as a gift to Ameriška Domovina in memory of **Albina Odar**.

Sincerely,
Dr. Sonja K. Glavina
Richmond Hts., OH

Neighborhood News

Editor:

Would it be possible to write more of what's going on in the neighborhood. That is what we are interested in.

I'm afraid you will be losing a lot of customers.

Francis and Gerald Ketchaver
Euclid, Ohio

Al Koporc Marks 75th

Al Koporc of Bratenahl will be celebrating his 75th birthday on January 27th. His family - relatives and friends, wish him a most Happy Birthday with Best Wishes for many more.

In Memory

Dorothy Tushar of Willoughby Hills, Ohio donated \$20 in memory of her parents, **Mary and Joseph Trebec**.

CLASSIFIEDS

Middle aged gentleman, not a smoker, nor drinker, never married before, would like to meet woman (single, divorced, or widow) for marriage possibility. Send answer to: Matt, c/o American Home, 6117 St. Clair, Cleveland, OH 44103.

Information Concerning Recent Developments in Slovenia

On January 8, 1991 the Slovene Foreign Ministry issued a statement with the above title to express the views of Slovenia's government in the current crisis situation. We are reprinting the text of this statement in full, with only some minor stylistic changes. The statement will give our readers a fuller background to recent reporting on Slovenia and Yugoslavia in the American press. The December 23, 1990 plebiscite in Slovenia, in which the people of Slovenia voted overwhelmingly in favor of achieving independence, may be acted upon very quickly, even though the text of the plebiscite statement gave the leadership of Slovenia six months in which to bring about the separation. Finally, we do have some indications of what is going on and may go on in the near future that we have been asked not to print. The last thing we want to do is cause complications for Slovenia and its government and people by premature disclosures or irresponsible speculations.

Dr. Rudolph M. Susel

Slovenia has adopted some measures which place her into a new position, a position different and discordant with the other republics (of Yugoslavia) and with the current system. (Ed. Note: words or expressions in parentheses are added for purposes of clarity.)

Slovenia will from now on lead independent economic policies. We have begun with conduct which is typical for completely independent states. This conduct is due to the problematic political, economic and social situation in Yugoslavia. The Republic of Serbia, so that it could finance the preservation of its regime, has destroyed the Yugoslav monetary and economic system by way of illegitimate means. The most recent example is represented by Serbia's emission of 18 billion, 253 million Yugoslav dinars (1 billion, 137 million US dollars).

Slovenia is responding with countermeasures to this new situation. This does not imply that Slovenia has lost all hope of agreement among the Yugoslav nations. As Slovenia has stressed many times, she will continue to make efforts to find a just formula of coexistence. Of course, not in a manner that the prosperity of a certain nation or even political party is achieved

Annual Shareholders Meeting

Slovenian Workmen's Home

15335 Waterloo Rd.

SUNDAY, JANUARY 27, 1991, AT 1 P.M.

All Shareholders Are Welcome

(Jan. 17, 24)

Inauguration observations

by James V. Debevec

Madeline and I attended all of Governor George V. Voinovich's inauguration ceremonies on Sunday, Jan. 13 and Monday the 14th. One of the most important lessons we learned was the governor must have stamina. There were so many activities that by the end of each day we were totally exhausted. But we thought of Voinovich and his wife, Janet, who also attended formal private dinners with family each day, and he was officially sworn in at 12:02 a.m. on Monday, Jan. 14. And yet he and his wife somehow managed to look refreshed.

The new governor amazingly remarked he was eager to go to work and begin the job of putting Ohio in the forefront once again.

Our Lady of Fatima Lodge No. 255 of the KSKJ was well represented at all the festivities since Governor Voinovich is an active member. The other members of the KSKJ lodge seen at all the activities were President Ed Furlich, Secretary (and National Board member) Sally Furlich, State Representative Ron Suster and his wife, Pat, polka ambassador Tony Petkovsek and his assistant and bandleader Joey Tomsick, and Madeline Debevec. Sally and Ed Furlich sat in the front row at the Inauguration and were guests at all the private dinners for Voinovich and his family.

AMLA board member Joseph Skrabec and his wife, Maria (Vegel) were seen having lunch in Spinners a trendy restaurant in the Ohio Shopping Mall in the Hyatt complex next to the state capitol.

Busily attending all events were Ken and Anne Tomsick of Euclid, the parents of Joey Tomsick. August Pust and his wife, Gloria, were happily participating in every Inaugural activity.

Bill Hraster was tour-leader of a bus-load of Clevelanders who came to Columbus, Ohio Monday for the inauguration ceremonies and Heritage show. Bus riders seen mingling in the crowd were Ann and Charles Tercek, Mr. and Mrs. Duke Marsic, Mr. and Mrs. Richie Vadnal, Albina Mrsnik, Rosemary Toth, Tony Sturm, Mary Blatnik, her daughter, Millie Bradac, Bertha Dovgan, Steve Valencic, Hraster's friend Helen and her daughter, and Frank Kochevar. State Represen-

tative Mike Stinziano from Columbus told us he had seen a bus touring the area with a sign in the window proclaiming, "Slovenians for Voinovich."

The bus group was also given a tour of the capitol and its offices.

After ceremonies Monday we spoke with Dr. Karl and Hermina Bonutti. Performing was the entire Fantje na Vasi group of young male singers originally from the St. Vitus area of Cleveland.

At the Carnation Ball Monday evening in the Hyatt Regency hotel, State Representative Ron Suster was very congenial and made us feel very welcome and did us the honor of introducing us to most of the Ohio representatives and senators, and business people from Ohio.

When speaking with Barbara Robinson, (jeweler Larry Robinson's wife), who is Chairman of the Ohio Arts Council, Suster introduced us as publishers of the Slovenian paper. Barbara said the Ohio Arts Council had recently given funds for the continuance of the art of bobbin lace to Slovenian people in Cleveland. Madeline said it was for Anna Jesenko and her students. Madeline thanked Barbara for all grants which went to Slovenian groups and said the recipients were all very deserving.

Madeline sincerely emphasized how regal Janet Voinovich looked and how her gracious elegance will add to the office of first lady and all Ohio will be proud of our new gentle and feminine first lady.

Photos by James Debevec and Ronald Suster

Madeline Debevec, Janet and George Voinovich, Sally Furlich, and Ann Tomsick at the Ohio Historical Center, which housed a "Salute To The First Lady."

Many Greater Clevelanders were given a talk about Ohio government in the state capitol building.

Ed and Sally Furlich, Madeline, State Representative Ron and Pat Suster outside the Capitol.

Josephine (Bernot) Voinovich, the governor's mother, says the Pledge of Allegiance.

Governor Voinovich introduces his daughter, Betsy and son, George.

Madeline and James Debevec, publishers of the Ameriška Domovina.

The new governor of Ohio, George Voinovich and his elegant wife, the first lady of Ohio, Janet.

Frank J. Lausche's portrait hangs in the rotunda of the state capitol in Columbus, Ohio. Lausche served five terms as Governor of Ohio.

Anthony Sturm, left, and his friends await the start of the Inauguration ceremonies.

Slovenia Faces Threat of Direct Military Intervention Saturday

Last week the federal presidency of Yugoslavia, a council consisting of representatives of each of the country's six republics (Slovenia, Croatia, Serbia, Bosnia-Herzegovina, Montenegro and Macedonia), and two in theory still autonomous provinces (Vojvodina and Kosovo), issued a decree demanding that all paramilitary forces in the country hand over their weapons to the Yugoslav army.

The groups in question are the defense militias in Slovenia and Croatia, which are under the control of the democratically elected governments of those two republics (and thus legal), and also armed groups of Serbs who live in Croatia but do not recognize the authority of the democratically elected government of Croatia. The Slovene and Croatian governments have stated they will not comply with the decree, which they regard as an unconstitutional infringement of their sovereignty. There is no indication the armed Serb groups in Croatia have any intention of obeying the decree, either.

The 8-man federal presidency gave ten days, or until this Saturday, for the groups involved to comply with the decree. If this does not occur, the Yugoslav army is ordered to achieve the disarming of the groups in question by force. If the army will do this and thus potentially provoke a civil war, is still not clear. Such an action would surely require a military occupation of both Slovenia and Croatia and with this the destruction of the democratically elected Slovene and Croatian governments.

In a sense, the action of the federal presidency has many parallels to what Mikhail Gorbachov is now doing to the Baltic republics in the Soviet Union. There too in the last few days Soviet police and military units have moved to seize key locations, including the police cadet training

school in Latvia, where they seized all available weapons. Late last year, readers will recall, the Yugoslav military seized the building in Ljubljana which was the headquarters of the territorial defence force. At that time the military did not try to go further and the crisis passed. This time it is clear the situation is much more serious.

The passage last December 23 of the plebiscite on independence in Slovenia set up a six month period during which the leadership of Slovenia was to take all the necessary steps for a peaceful separation from Yugoslavia. This means that at some point the central authorities in Yugoslavia, whether the federal government under Prime Minister Ante Marković, or the military, which is very closely allied with the militant Serbian leader Slobodan Milošević, who advocates a Yugoslavia under effective Serbian control, will have to decide yes or no on the question of Slovenia's departure from Yugoslavia. It appears that the deadline this Saturday may give the definitive answer to that question.

News reports through yesterday note that the leaderships in both Slovenia and Croatia held emergency sessions last Sunday and Monday to discuss ways of resisting any Yugoslav military crackdown. There appears to be a genuine fear on the part of both governments that the military might intervene. The present crisis in the Middle East, where a full-scale war may be under way by the time you read these lines, will provide a distraction for such an action, a situation Gorbachov clearly is utilizing in the Soviet Union for his steps against the Baltic republics.

Just as we hope reason will prevail in the Middle East, and indeed that the measures in the Baltic states are a temporary setback, let us also hope that there is sufficient wisdom

among the top Yugoslav military leadership to realize that a military crackdown, even if it should prove successful at first, is an absolute dead end.

Dr. Rudolph M. Susel

Fantje in Milwaukee

Društvo Triglav 40th anniversary celebration in Milwaukee will be held on Saturday, Feb. 9th at St. John the Evangelist Church. Featured will be the Fantje na Vasi and Alpine Sextet from Cleveland. A dinner, dance and program will also be included.

Anyone interested in joining the bus tour from Cleveland may call either Frank Coffelt 481-2488, or Tom Srsen 352-7455 for further information.

Events...

Saturday, Feb. 9

Milwaukee, Wis. — Društvo Triglav 40th anniversary celebration with dinner, program and dance at St. John the Evangelist Church, featuring the Fantje na Vasi and Alpine Sextet.

Saturday, Oct. 5

14th annual concert of Fantje na Vasi at the St. Clair Slovenian National Home in Cleveland. Dance featuring the Alpine Sextet and social will follow.

Interesting Articles

Editor:

Thanks for giving us such interesting articles on the events transpiring in Slovenia. They give us good insight into the situation which we would not get unless we subscribed to a news service. Keep up the good work.

Mary Jo Zamlen
Dallas, TX

In Memory

Hope your holidays were happy and 1991 will be healthy, happy and blessed for all of you at the American Home.

Enclosed find \$35.00 check for 1991's subscription of \$25.00 plus \$10.00 donation in memory of our deceased members of the Perusek and Zalar families.

We look forward always to the arrival of your paper.

Elsie and Bernie Zalar
Willoughby Hills, OH

Holmes Ave. Pensioners Club news

The annual Christmas Party was held on Wed., Dec. 12 at 1 p.m. A short business meeting took place. Antoinette McGrath gave her social report on the activities in the neighborhood and on Medicare. We thank Albina Zimmerman for her generous donation of \$100 which she gives every year in memory of the Baraga Family, Sophie Magayna and Franz Zagar. Many thanks to you, Albina, from all the members.

Get Well wishes to all our sick members, especially to our Honorary President Gus Petelinkar and to Chuck Femec.

Dates to remember: A trip to Tangiers Restaurant in Akron for the Polka Party on Jan. 27, Feb. 20, and May 1st. Our annual spring dance will be held on March 24.

Father Victor Tomc said prayers before our Christmas meal, which was prepared by Julie Zalar and served by her able staff. There was plenty to eat. After the meal Father Victor Cimperman said a prayer of thanksgiving.

There was music for dancing. A reverse raffle was held, thanks to Mae and Frank Fabec for their faithful work at each meeting. A Slovenian doll was also raffled off. It was donated by Ruth Kolenc. Thanks to Millie Novak who donated homemade noodles.

Our dues for 1991 are \$5 are now being accepted.

We hope all members en-

joyed the Christmas holidays and we wish you a Happy, Healthy, and Prosperous New Year for 1991.

Ann Stefancic
Reporter

Thanks

Mary Jeraj wishes to thank her many friends and the Zust Family, nieces and nephews and great nieces and nephews who attended her **Surprise 85th Birthday Party** at the Slovenian Home for the Aged Dining Room on Sunday afternoon, December 30, 1990. She was a "New Year Baby."

She especially wishes to thank her sister and brother-in-law Josephine and John Smith from Euclid, who arranged the "get-together" party.

She was very happy to receive the numerous gifts and cards.

We wish her many more healthy years.

Card Party

As we all know, time has a way of rolling by fast. We find it is time again for the St. Vitus Mothers' Club annual Card Party which will be held in the St. Vitus Auditorium, 6019 Glass Ave., Cleveland on Sunday, January 27.

Thanks

Special thanks to Mr. and Mrs. Joseph Rus of Berwyn, Illinois who donated \$30.00 to the Ameriška Domovina.

\$40.00 OFF

with Purchase of Eye Glasses

Eyes examined by Dr. S. W. Bannerman

J. F. OPTICAL

6428 St. Clair Ave.
361-7933

775 E. 185 St.
531-7933

STERLE-SANKOVIC

Funeral Home

(Formerly Sankovic-Johnston)

15314 Macauley Avenue

(Corner of E. 152 & Lake Shore Blvd.)

Joseph J. Sterle - Director

(216) 531-3600

Zelev Funeral Home

Memorial Chapel

452 E. 152 St.

Phone 481-3118

Addison Road Chapel

6502 St. Clair Ave.

Phone 361-0583

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo posrežbo.

TIM McGREW - JERRY KELLER

We serve residential and commercial customers with a rainbow of colors.

**All Heights areas,
Willoughby, Willowick, Euclid,
Richmond Heights, Painesville,
Mentor, Solon and Madison.**

To refresh and beautify your home with a new carpet, call us at

Shore Carpet

854 E. 185 ST., CLEVELAND
Residential and Commercial

STORE HOURS

Mon., Tues., Thurs. 9:00-8:00
Wed., Fri., Sat. 9:00-5:00

531-0484

FREE HOME
ESTIMATES

Anton M. Lavrish

**ATTORNEY-AT-LAW
(Odvjetnik)**

Complete Legal Services
Income Tax-Notary Public

18975 Villaview Road
at Neff
692-1172

**JOSEF IS BACK...
with Tina, Lenka
& Brenda at**

**5232 Wilson Mills Road
Richmond Heights**

**formerly Josef's Hair Design
& The Polo Club**

Call for An Appointment

461-7989

Slovenian Charities raises \$38,000 for Flood Victims

The Slovenian American Council (Slovenski Ameriški Svet) is pleased to announce the relief fund raising drive for Slovenska Karitas (Slovenian Charity) regarding the flood victims in Slovenia has reached \$38,843 as of Jan. 13.

Approximately 425 envelopes have been received for the flood relief effort with response from 18 states from various individuals, fraternal lodges, Catholic parishes, and businesses.

The Slovenian American Council thanks all who have responded. Your generosity has exceeded all expectations.

The fund raising drive will conclude in February. Additional donations may be went to Slovenska Karitas, c/o S. Kuhar, 1522 Lincoln Road, Wickliffe, OH 44092.

Archbishop Šuštar has received a second installment of \$17,000, making the total received for the flood victims \$36,000.

Donations received in week VIII as of January 13	
Miha/Katarina Srsen, Cleveland	\$50
Paula Rihtar, Cleveland	\$50
Alex/Susan Ravnik, Haywood, Cal.	\$100
Frank/Lynette Ivanick, Los Angeles, Calif.	\$35
Lojze/Angela Hribar, Will. Hills, OH	\$50
Anna/Nada Videgar, Cleveland	\$60

Josephine/Stanley Capan, Virginia, Minn.	\$5
Richard/Jenny Hocevar, Maple Hts., OH	\$50
Anica Kosir, Euclid	\$30
Mrs. Agnes Mattson, Soudan, MN.	\$10
Louis/Antonia Gregorin, San Francisco, Calif.	\$50
Stefan/Josephine Zorc, Rye, Colo.	\$50
Družina (family) Pecharič, Chicago	\$100
Dorothy Viskovich, Memory of Methodius/Agnes Viskovich, Astoria, New York	\$100
John/Apolnia Limoni, West Allis, Wis.	\$50
Louis/Olga Horvath, S. Euclid, O.	\$20
Mrs. Bruna Long, Speedway, Ind.	\$100
Frank/Theresa Gerkman, Westland, MI	\$50
Anton Jakse Jr./Mary Jakse, New Buffalo, MI	\$500
Anton/Josephine Skrabec, Euclid	\$20
Maks Kopač, Aliquippa, PA	\$20
Helena Nemec, Cleveland	\$30
Total Week VIII	\$1,530
Grand Total	\$38,843

Mark E. Grdina

Mark Grdina Aims for 1992 Winter Olympics

Mark Grdina, 26 has set a goal for himself and he is going full force to fulfill it. He wants to be a member of the U.S. Bobsled Olympic Team which will compete in France in 1992.

This past summer he qualified for the National Team Push Championships which were held in Lake Placid, New York. In that competition he placed 21 out of 80 competitors. A slight leg injury prevented him from placing higher.

A year earlier, he was in East Germany competing as a member of the United States team the day the Berlin Wall came down.

In the middle of last November he traveled to Calgary, Canada for two races.

In December and again this month he was and is in Lake Placid competing against other U.S. teams for a spot in March for the Olympic trials.

Mark, a Cleveland west sider, attended St. Ignatius high school and then went to the University of Akron where he received a degree in Civil Engineering. In high school and college, he participated in varsity track and numerous intramural sports.

He is employed by The Velotta Company located in Sharon Center, Ohio.

Grdina has been trying to raise money to curb some of his personal expenses. Training costs and some travel costs are not covered by The United States Bobsled Federation.

If anyone would like to help Mark in his quest for an Olym-

pic birth, checks may be made out to the United States Bobsled Federation, with the words "Mark Grdina Training

Fund" placed on the check memo. Checks may be mailed to Mark Grdina, 1324 Weathervane Lane 3C,

South Florida News

The American Slovene Club of South Florida met on Sunday, December 2nd in Nob Hill Hall, 10400 Sunset Strip, Sunrise, Florida.

Welcome back from the northern states to more of our winter residents. Adolf and Eleanore Muren returned to their home in Jupiter from Norton, Ohio. Leo and Erna Klauz from Long Island, New York to their home in Lake Worth, Florida.

Birthdays were celebrated by Ann Novak, Jennie Smygelski and Frances Vranicar.

John O'Vesny, a dear friend of Sophie Svoboda, died after a very brief illness. Our lovely Ann Gortan is convalescing at home, after having a very serious triple by-pass heart operation. We hope and pray that she will be feeling better very soon.

We welcomed all our guests. They are Bill and Emily Gabriel from Euclid, Ohio and Helen Legan from Cleveland. Albert Washio came from Chicago. Albert is the son of Jennie and Al Washio from Ft. Lauderdale. Bill Gabriel said we have a great thing going at our meetings and he really enjoys the afternoon with us. Bill Papesch, formerly from Warrensville Heights, Ohio, played his accordion. We love to hear the Slovenian music.

A delicious baked ham dinner, prepared by Mary Makar and her mother Mary Premru was served along with many vegetables and salads. Eleanore Muren baked a delicious cheese strudel. The dessert table was very tempting with a large variety of home baked cakes and cookies. Stan Meuser and Joe Urbanic were the bartenders.

Our club is open to all our Slovenian friends visiting or residents in Florida. We invite all to join us for dinner and a very pleasant Sunday afternoon. We meet every first Sunday of the month at 2 o'clock.

To all our friends, we hope your Christmas was a very joyous one, and we extend good wishes for the new year. Ellie (Slak) Meuser

Thanks

Thanks to Anton Meglic of Cleveland who donated \$25.00 to the Ameriška Domovina.

Big Donations

Special thanks to the following groups and their members for their generous donations to the Ameriška Domovina:

Holmes Avenue Pensioners — \$70.00
•Loska Dolina — \$100.00

Akron, OH 44313. All donations are tax deductible.

Mark's grandfather, Joseph Grdina, was very active in the Slovenian community of St. Clair and lived next door to the American Home Publishing Company. He traveled extensively in Europe and wrote about his adventures in the Ameriška Domovina and eventually had the material printed in book form.

Mark's dad, Tony Grdina, is active in the St. Vitus parish, particularly the Catholic War

Vets.

Mark hopes to make the U.S. Olympic Bobsled Team as a pusher. Before his injury he was a top 10 finisher in the 1990 U.S. National Pushoff Competition.

If anyone wishes to join the Mark Grdina Fan Club, send your name and address to the American Home, or call the office, (216) 431-0628 and leave your name and phone number and we'll get in touch with you and get things rolling to back our staunch Slovenian Olympic hopeful. — JVD

VISIT US!

VILLA ROSA

Pizza // Restaurant

(Located at Andolsek Plaza)
853 E. 185 St. - Cleveland

Our dining room is open to serve you
Monday thru Thursday 11 a.m. until 11 p.m.
Friday & Saturday from 11 a.m. until 1 a.m.
We are open on Sunday from 1 p.m - 11 p.m.

You can order Take-Outs 486-5545

Besides English, Slovenian is spoken!

GRDINA-COSIC

Funeral Homes

17010 Lake Shore Blvd. 531-6300
1053 E. 62 St. 431-2088
28890 Chardon Road Willoughby Hills 944-8400

A TRUSTED TRADITION FOR 85 YEARS

FLAGS & FLAGPOLES

Since 1968

SALES • REPAIRS
INSTALLATION

Custom Manufacturing of
COMMERCIAL • CORPORATE • MARINE
and RESIDENTIAL FLAGS and BANNERS

Mon - Fri 9 to 5
Saturday - 9 to 3
or by appointment

KITES • WINDSOCKS • PENNANTS & ACCESSORIES

FLAG REPAIRS
661-2608
4240 PEARL ROAD

Across from
Deaconess Hospital

Flags • Flag Poles • Turnstiles
Custom Banners • Specialties

ARENA GRAND CO.
UNITED FLAG & DISPLAY CO.
Don Workman

DEATH NOTICES

JOSEPHINE UJCICH

Josephine Ujcich (nee Snyder), age 90, died on Monday, January 14 in the Slovene Home for the Aged in Cleveland.

Josephine was born in Klana, Slovenia. She came to Cleveland in 1920 and was a resident of Euclid for 36 years. She retired in 1968 after 26 years at Fisher Body.

Josephine was a member of UAW Local 45, Croatian Fraternal Union 99, and Euclid Pensioners.

Josephine was the husband of the late Tony, mother of Mary Elise Bendeck and Emma M. Paynich, grandmother of three, great-grandmother of six, sister of Tony, Jacob, Andrew, Tonka Rasper (all dec.).

Friends were received at Zele Funeral Home, 452 E. 152 St. where services will be held Thursday, Jan. 17 at 10:30 a.m. Interment in Knollwood Cemetery

Donations in her memory to Hattie Larlham Foundation, 9772 Diagonal, Mantua, OH 44255 would be appreciated by the family.

ANDREW S. ZADELL

Andrew S. Zadell, 70, a former resident of the St. Clair area for 44 years, presently of Cleveland Heights, died in University Hospitals on Monday, January 14 after a brief illness.

Andrew was born in Thomas, West Virginia and was a member of Loyalites No. 158 and AMLA Lodge No. 14. He retired in 1982 from TRW where he was employed as a Header Operator.

Andrew was the husband of Frances (nee Roncan), the dear father of Andrea, Donna (Richard), Joseph and Maryanne (Dale) Zadell-Scafe, grandfather of Elise and Jillian Zadell-Scafe, brother of Frank, Stella Spilar, Judy Handy and the following, all deceased: Louis, Ann Kovach, Mary Sustarsic and Katherine Berry.

Visitation was at Zele Funeral Home, 452 E. 152 St., where services will be held Thursday, Jan. 17 and at St. Vitus Church at 10 a.m. Interment in Calvary Cemetery.

The family suggests donations, in his memory, to St. Vitus Food Pantry, 6019 Glass Ave., Cleveland 44103.

JOSEPH LONCHAR

Services for Joseph Lonchar, 72, of Euclid, a retired shipper for Parker-Hannifin, were Thursday, Dec. 27 at St. Christine Church, 840 E. 222 St., Euclid.

Mr. Lonchar died Monday, Dec. 24 at his home.

He worked 40 years at Parker-Hannifin before his retirement in 1979.

Survivors are wife, Millie (Ryavec); daughters, Mrs. James (Jean) Kocjan of Chardon Township, Mrs. James (Caroline) Matucci of San Antonio, Mrs. Frank (Jo-Anne) DeAngelo of Wickliffe, and Mrs. James (Kathleen) Matteo of Mentor; sisters, Josephine Sluga of Euclid, and Jennie Pesec of Willowick; brothers in Europe; seven grandchildren; and three great-grandchildren. His brother, Frank, is deceased.

Friends called at Brickman's Funeral Home, Euclid.

The Rev. Francis Sterk officiated at services. Burial was in All Souls Cemetery in Chardon Township.

The family suggests contributions to the Hospice of the Western Reserve, 5786 Heisley Road, Mentor, 44060.

In Memory

Stanley Unetic, Eastlake, Ohio, donated \$50.00 to the Ameriška Domovina in memory of **John and Ursula Unetic and Veronica and John Krince**. Thank you.

In Memory

Editor:

I am enclosing \$25.00 for subscription renewal and \$10.00 donation in memory of my husband, **Tony Okicki**.

I just returned from the hospital a few days ago where I had open heart surgery. Recovery is still slow, but I'm getting better.

I wish to thank all who visited me, sent me Mass cards and get well cards and flowers.

Mary Okicki
Cleveland

Likes Recipes

Editor:

Enclosed please find check for \$25 for subscription renewal. I enjoy reading the A.H., and especially appreciate the recipes.

A. Lukek

Petkovsek's Birthday

Happy Birthday, Jan. 17 to Tony Petkovsek, Senior who will be 88 years young. There are three brothers and three sisters left in the family. The youngest is 70 years old.

SHA Birthdays

Happy Birthday to the following residents of the Slovene Home for the Aged who were born in the month of January:

- 1-01, Mary Jeraj, 85
- 1-03, Josephine Sustarsic, 98
- 1-06, Mary Sadar, 94
- 1-07, Marie Cunningham, 89
- 1-09, Frances Tomsic, 79
- 1-11, Veronica Kovach, 97
- 1-13, Jennie Prijatelj, 83
- 1-14, Ludwig Kantner, 87
- 1-19, Paula Bevcic, 91
- 1-20, Mary Terlep, 91
- 1-23, Jennie Martincic, 86
- 1-24, Agnes Dragolich, 99
- 1-24, Mary Palinkas, 79
- 1-27, Frances Phillips, 91

Getting Better

Editor:

The paper is getting better with each issue received. Happy Holidays and wishes for much success in 1991.

Pauline Sternisa
Cleveland, Ohio

Enjoys publication

Editor:

Enclosed is my check for the renewal of my subscription. We enjoy your publication. Keep up the good work.

Ann Salomon

Thanks

Sincere thanks to Frances Krnica of Redondo Beach, Calif. who donated \$25.00 to the Ameriška Domovina.

Ethnic Press Symposium

To all participants of the symposium on the ethnic press of the immigrant groups in North America, South America and Australia, held on the occasion of the 100th anniversary of the first issue of the "Amerikanski Slovenec."

Dear colleagues,

You are kindly invited to participate in the conference on the ethnic press of the immigrant groups in Australia, North America and South America. The symposium will take place between April 18-21, 1991 at the University of Maribor's (Slovenia) Department of History. Its topic will be The Ethnic Press in Immigrant Countries - its Emergence, Development, Functions and the Process of its Declining.

Unfortunately, the organizer cannot reimburse the participants' travel expenses. We can, however, provide free accommodation (meals included) during the duration of the symposium. Please confirm your participation at your earlier convenience and submit the titles and brief abstracts of your papers.

We look forward to your coming to Maribor.

Sincerely,

Dr. Matjaz Klemenčič,
Associate Professor
Chair of the History Dept.
University of Maribor

Thanks

Thanks to the Slovenian Women's Union Branch 50 who donated \$25.00 to the Ameriška Domovina.

In Loving Memory of the

7th Anniversary

OF OUR BELOVED WIFE,
MOTHER,
GRANDMOTHER AND
MOTHER-IN-LAW

Marjorie E. LOKAR

(nee Mramor)

Died Jan. 20, 1984

*There's a face haunting us
ever,*

*A voice we're longing to hear,
A smile we'll remember
forever,*

*Though we try to forget every
tear.*

*There's a sad but sweet
remembrance,
There's a memory fond and
true,
There's a token of affection,
dear,
And a heartache, dear
Marjorie for you.*

Sadly missed by:

JOHN LOKAR
AND FAMILY

Euclid, O., Jan. 17, 1991.

BRICKMAN & SONS
FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave.

481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

Carst-Nagy
Memorials

15425 Waterloo Rd.

481-2237

"Serving the
Slovenian Community."

ANIMAL HEALTH CLINIC On E. 185th

820 EAST 185th ST. 531-5225

(Across From The Lasalle Movie Theatre)

THE FINEST TOTAL PET CARE

CONVENIENT HOURS: Mon.-Fri. 9:00 AM To 8:30 PM
Sat. 9:00 AM To 5:00 PM

ZAK-ZAKRAJSEK

Funeral Home

6016 St. Clair Ave.

Phone 361-3112 or 361-3113

• No Branches nor Affiliations •

Zachary
A. Zak,
licensed
funeral
director

Vladimir M. Rus
Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000

(FX)

100% FREE
Freedom CHECKING

- No ATM Fees
- No Monthly Fees
- Initial Supply of Checks FREE
- Unlimited Check Writing
- No Minimum Balance Required

NO
STRINGS
ATTACHED

- Cleveland 920 E. 185th St. 486-4100
- Cleveland Hts. 1865 Coventry Rd. 371-2000
- Euclid 1515 E. 260th St. 731-8865
- Mayfield Hts. 1351 SOM Center Rd. 473-2121
- Pepper Pike 3637 Lander Rd. 831-8800
- Richmond Hts. 27100 Chardon Rd. 944-5500
- Shaker Hts. 20200 Van Aken Blvd. 752-4141
- South Euclid 14483 Cedar Rd. 291-2800
- Willoughby Hills 2765 SOM Center Rd. 944-3400

**METROPOLITAN
SAVINGS BANK**

Your Friendly Neighborhood Bank

Metropolitan Savings Bank of Cleveland • Member FDIC

VESTI IZ SLOVENIJE

Slovenska vlada ne bo privolila v razorožitev Teritorialne obrambe — Zvezno predsedstvo to zahtevalo do te sobote — Intervencija z uporabo sile s strani JLA možna

Pretekli teden je predsedstvo SFRJ izdalo ukaz, po katerem se morajo prostovoljno razorožiti vse paravojaške skupine v Jugoslaviji. Med take skupine spadata v obeh predsedstvih (in tudi jugoslovanske vlade) tudi enote Teritorialne obrambe, ki sta sestavni del demokratično izvoljenih oblasti v republikah Slovenije in Hrvaške. Mišljene so tudi povsem nelegalne enote Srbov, ki so se ustanovile v od Srbov naseljenih krajih na ozemlju Hrvaške (in morda Bosne in Hercegovine). Predsedstvo je odredilo tudi, da mora do te razorožitve priti najkasneje v desetih dneh. Če do te razorožitve ne pride, ima Jugoslovanska ljudska armada dolžnost omenjene enote tudi z uporabo sile razorožiti. Akcija 8-članskega predsedstva SFRJ je povzročila novo krizo za Jugoslavijo, morda celo najnevarnejšo doslej.

Slovenska vlada se je v zadnjem tednu nekajkrat sestala, tako preteklo nedeljo in ponedeljek. Odločila se je, ob podpori parlamenta, da ne bo spoštovala ukaza s strani predsedstva SFRJ, ker je ukaz enostavno protustaven in kot tak brez veljave. Zavedajoč se pa nevarnosti v tem slučaju neposrednega vojaškega posega JLA, kar lahko pomeni celo poskus vojaške zasedbe Slovenije, je vlada razpravljala o možnih protiukrepih. Ob tem poročanju nimamo podatkov o tem, kakšni bodo ti ukrepi. Krajše poročilo agencije AP, objavljeno včeraj v New York Timesu, citira vire, ki naj bi bili blizu tako slovenske kot hrvaške vlade, nočejo pa biti imenovani, da sta obe vladi mnenja, da ni mogoče izključiti možnosti neposredne intervencije JLA to soboto ali kmalu nato, če bo ukaz predsedstva SFRJ ignoriran, kar sicer gotovo bo.

O možni vojaški intervenciji, slični tisti, ki poteka zadnji teden v baltskih republikah Sovjetske zveze, piše AP, da bi samo poslabšala politične in narodnostne napetosti v jugoslovanski federaciji. Jugoslavija je pač itak že na robu razpada zaradi teh sporov, nadaljuje AP s pripombo, da mnogi, ki živijo v državi, ne izključujejo možnosti državljanske vojske. Nova komplikacija je nastala z izbruhom vojne na Srednjem vzhodu, ki

utegne dati določeno kritje za morebitno vojaško intervencijo v Sloveniji (in Hrvaški), tako, kot je krizo in sedaj vojno zoper Irak izkoristil oz. izkorišča v SZ Mihail Gorbačov.

Slovenska vlada načrtuje izpolnjevanje na plebiscitu 23. decembra 1990 izraženo željo za osamosvojitve Slovenije

Že kmalu po novem letu in pred nastankom krize v zvezi z ukazom predsedstva SFRJ o razorožitvi Teritorialne obrambe, je slovenska vlada pričela obravnavati izpolnjevanje na ljudskem plebiscitu izraženo željo slovenskega naroda za neodvisno Slovenijo. O prvotnih »delovnih težah« v zvezi s tem je Delo poročalo 5. januarja takole:

»V težah je naštetih deset sklopov nalog, ki jih je treba uresničiti za uveljavitev na plebiscitu sprejete odločitve. Te so: sprejetje nove slovenske ustave in dodatnih amandmajev k veljavni republiški ustavi, najnужnejša dela za tekoče poslovanje federacije in njeno financiranje, dogovor republik oziroma deklaracija o možnem prihodnjem sožitju v Jugoslaviji, osnutek pogodbe o konfederaciji oziroma o ekonomski skupnosti ali drugi interesni skupnosti, oblikovanje in sprejetje najnужnejše sistemske zakonodaje, oblikovanje pogajalskih ekip iz naše republike, sporazum o pravnem nasledstvu Jugoslavije, začetek dejavnosti za včlanjenje Republike Slovenije v mednarodne organizacije in dejavnosti za zagotovitev prostora slovenskemu gospodarstvu v svetu.«

Poročilo v Delu še nadaljuje: »Izvršni svet (= vlada) je pripravil tudi delovna osnutka dveh ustavnih zakonov za izvedbo dopolnil k slovenski ustavi. Z njima naj bi prispevali k dopolnitvi lastnega pravnega sistema. Pripravil je tudi delovni osnutek predloga za spremembo zdaj veljavne republiške ustave. Spremembe naj bi sprejeli, če ne bi bilo mogoče v kratkem pripraviti nove slovenske ustave.« Republiška ustavna komisija sedaj pripravlja predlog nove ustave.

Slovenska demokatična zveza, stranka, ki ji predseduje zunanji minister dr. Dimitrij Rupel, med vodilnimi člani je pa tudi dr. France Bučar, predsednik parlamenta, je poslala pismo vsem strankam v Jugoslaviji, ki imajo podobne usmeritve, kot jih ima SDZ, in jih pozvala k dialogu o preureditvi SFRJ na temelju demokracije.

Pretekli ponedeljek je George V. Voinovich postal 65. guverner v zgodovini Ohia. Med praznovanji v Columbusu ob tej priliki je bila tudi posebna prireditev, na kateri so sodelovale kulturne skupine več narodnostnih skupnosti, živečih v Ohio. Našo slovensko skupnost so predstavili Fantje na vasi, ki jih vidite na sliki na desni, zadaj. Guverner Voinovich in žena Janet sta spodaj, proti levi, proti desni spodaj sta pa Tony Petkovšek ml. in Joey Tomsick, ki sta program povezovala.

(Foto: James V. Debevec)

— NOVI GROBOVI —

Victoria Spehar

Dne 15. januarja je v Wickliffe Country Place umrla 94 let stara Victoria (Karshina) Spehar, rojena Inamo, vdova po l. 1980 umrlem Michaelu (njen prvi mož, Michael Karshina, je umrl l. 1950), mati Berthe Ferrante in Lillian Karshina, 10-krat stara mati, 6-krat prastara mati, sestra Sophie Zgonik (pok.), zaposlena pri Vital Products do svoje upokojitve, članica SNPJ št. 142. Pogreb bo iz Želetovega zavoda na E. 152 St. jutri, v petek, v cerkev Marije Vnebovzete dop. ob 9.30 in nato na Vernih duš pokopališče.

Vida Lunder

Umrla je Vida Lunder, rojena Obreza, vdova po Jacku, mati Jacqueline Beck, 2-krat stara mati, sestra Jacka (pok.). Pogreb bo iz Brickmanovega zavoda na Euclid Ave. jutri, v petek, v cerkev sv. Kristine in od tam na pokopališče Sv. Križa.

Andrew S. Zadell

Dne 14. januarja je v bolnišnici University po kratki bolezni umrl 70 let stari Andrew S. Zadell s Cleveland Hts., prej živeč 44 let v okolici St. Clairja, rojen v Thomasu, W. Va., zanj žalujejo žena Frances, roj. Koncan, hčerke Andrea, Donna in Maryanne ter sin Joseph, 2-krat stari oče, brat Franka, Stelle Spilar, Judy Handy ter že pok. Louisa, Ann Kovach, Mary Sustarsic in Katherine Berry, zaposlen do svoje upokojitve l. 1982 pri TRW, član ADZ in SNPJ. Pogreb bo iz Želetovega zavoda na E. 152 St. danes, četrtek, v cerkev sv. Vida dop. ob 10. in nato na Kalvarijo. Družina priporoča darove v pokojnikov spomin St. Vitus Food Pantry, 6019 Glass Ave., Cleveland, OH 44103.

Josephine Ujcich

Dne 14. januarja je v Slovenskem domu za ostarele umrla 90 let stara Josephine Ujcich, rojena Snyder v vasi Klana, Slovenija, v Cleveland prišla l. 1920, v Euclidu pa živel 36 let, vdova po Tonyju, mati Mary Elise Bendeck in Emme Paynich, 3-krat stara mati, 6-krat prastara mati, sestra Tonyja, Jacoba, Andrewa in Tončke Rasper (vsi že pok.), zaposlena kot snažilka 26 let pri Fisher Body, do svoje upokojitve l. 1928, članica Kluba upokojencev v Euclidu in HBZ št. 99. Pogreb bo iz Želetovega zavoda na E. 152 St. danes, četrtek, dopoldne ob 10.30 na Knollwood pokopališče. Darovi v pokojničin spomin Hattie Larham Foundation, 9772 Diagonal, Mantua, OH 44255, bodo s hvaležnostjo sprejeti.

Ermin L. Gornik st.

Dne 11. januarja je v Gate-

way negovalisču v Euclidu na posledicah pljučne bolezni umrl 78 let stari Ermin L. Gornik st., mož Adeline, oče Louise McInerney, Therese Harris, Adele Kozar, Mary Ann Kenedy, Ermina L. ml. ter že pok. Adele, 8-krat stari oče, brat Sophie Marinko, Josepha, Marie Armbruster, Raymond ter že pok. Johanne, Johna, Rose in Jamesa. Z bratoma prevzel in vodil Gornik's Men's Wear trgovino, ki jo je ustanovil njegov oče l. 1905, vse do 1978, ko so jo prodali. Bil je član ADZ, organizacije, pri kateri je bil soustanovitelj njegov oče, in Kolumbovih viteзов. Pogreb je bil 15. januarja s sv. mašo v cerkvi sv. Križa v Euclidu.

Josephine Perusek

Umrla je 90 let stara Josephine Perusek, sestra Angele ter že pok. Anne in Emilie. Pogreb je bil 15. januarja iz Zak zavoda na 6016 St. Clair Ave. v cerkev sv. Vida in od tam na Kalvarijo.

KOLENDAR JANUAR

26. — Slovenska pristava prireja 25. »Pristavsko noč« v SND na St. Clair Ave. Večerja od 6.30 do 8.30, nato ples. Igra Alpski sekstet.

27. — Slov. šola pri Mariji Vnebovzeti prireja kosilo v šolski jedilnici. Serviranje od 11.30 do 1. pop.

FEBRUAR

9. — Društvo Lilija priredi Pustno zabavo. Za ples igra Trio Staneta Mejača.

9. — Fantje na vasi in Alpski sekstet gostujejo pri Sv. Janezu Evangelistu v Milwaukeeju ob 40. obletnici SKD Triglava.

10. — Misijonska Znamkarska Akcija prireja kosilo v pomoč slovenskim misijonarjem, v šolski dvorani pri Sv. Vidu, od 11.30 do 1. pop.

MAREC

2. — Primorski klub priredi »Primorski večer« v SND na St. Clair Ave. Igra Tone Klepec orkester.

APRIL

7. — Slov. mladinski pevski zbor kr. št. 2 SNPJ priredi »Super Button Box Bash 9« v SND na Recher Ave., od 1. do 9. zv.

MAJ

4. — Pevski zbor Korotan prireja koncert ob svoji 40-letnici, v SND na St. Clairju. Pričetek ob 7. zv.

JULIJ

14. — Misijonska Znamkarska Akcija ima piknik na Slovenski pristavi. Pričetek piknika s sv. mašo ob 12. uri opoldne.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec — Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel — Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:
\$25 na leto za ZDA; \$30 za Kanado (v ZD valuti)
Dežele izven ZDA in Kanade:
\$35 na leto, računano v ameriški valuti

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:
U.S.A.: \$25 per year; Canada: \$30 in U.S. currency
Foreign:
\$35 per year U.S. or equivalent foreign currency

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
POSTMASTER: Send address change to American Home
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

Fax (216) 361-4088 Published every Thursday 83

No. 3 Thursday, January 17, 1991

Tokrat menda res gre zares

V današnji rubriki »Vesti iz Slovenije« poročamo o najnovejši in morda za Slovenijo najnevarnejši krizi v zvezi z njeno pripadnostjo Jugoslaviji. To soboto bo namreč potekel rok za razorožitev vseh obo-roženih »paravojaških« skupin v raznih republikah. Pretekli četrtek smo poročali na podlagi dokaj skopih časopisnih poročil, da ni bilo povsem jasno, ali odredba zveznega jugoslovanskega predsedstva o razorožitvi v roku desetih dni paravojaških skupin velja tudi za enote Teritorialne obrambe v Sloveniji in Hrvatski. Sedaj je pa jasno, da sta bili mišljeni ravno ti po jugoslovanskem kot slovenskem in hrvaškem zakonu enoti. Izgleda torej, da je za slovensko in hrvaško demokratično izvoljeno vodstvo na eni ter nedemokratično izbrano jugoslovansko oblast na drugi strani prišlo do tiste sicer precej časa pričakovane usodne točke, ki jo zajema fraza: Kdo koga?

Nekako je tako kot sedaj doživljamo v dvoboju med pretežnim delom sveta in Irakom, ali ožje rečeno, med George Bushom in Saddam Huseinom: kdo bo popustil. In če ne bo ne eden ne drugi, kdo bo »zmagal« tako kratko- kot dolgoročno, ob kakšnih posledicah za enega in drugega. Skoro bolj zanimiva, ker točnejša, je primerjava med tem, kar se lahko v naslednjih dneh in tednih odvija v Sloveniji in Jugoslaviji, in to, kar opazujemo med baltskimi republikami in osrednjim vodstvom (Gorbačovom) v Sovjetski zvezi. Razlika tu je pa v tem, da more Gorbačov računati na več dejanske vojaške in policijske moči kot je to možno centralističnim silam v Jugoslaviji z vojsko in policijo vred. Vendar ravno radi tega je lahko državljanska vojna na ozemlju Jugoslavije sorazmerno veliko bolj krvava kot bi bila v ZSSR, posebej seveda med Hrvati in Srbi, da o dveh milijonih Albancih niti ne govorimo.

Upajmo, da do tega ne bo prišlo in da bo obveljala zdrava pamet. Ne moremo pa mimo sličnosti dogodkov v baltskih republikah s tem, kar se dogaja v Jugoslaviji. Gorbačov je zahteval od baltskih držav, naj prekličejo deklaracije neodvisnosti, v SFRJ je predsedstvo in tudi zvezna vlada mnenja, da celo ljudsko glasovanje 23. decembra nima nobene veljave. V baltskih republikah sovjetske policijske ali pa elitne vojaške enote razorožujejo policijo in druge varnostne sile, ki služijo demokratično izvoljenim vladam. V Jugoslaviji je zvezno predsedstvo pretekli teden zahtevalo dejansko razpustitev Teritorialne obrambe Slovenije in Hrvatske, Jugoslovanski »ljudski« armadi pa dalo nalog, naj to razorožitev doseže

ROČNA DELA IN ŠE KAJ...

CLEVELAND, O. — O, saj gotovo že veste, zakaj je v naslovu napisano: Ročna dela. Bliža se misijonsko kosilo, ki bo v nedeljo, 10. februarja. Za to priliko Vas, drage žene in dekleta, že par let prosimo, da ko delate ob dolgih večerih kaj posebnega, se še spomnite na stojnico, kjer najdete razne predmete, tako kvačkane kot pletene, vezene ali klekljane, ki okrasijo naše domove. Karkoli boste naredile, bomo z veseljem sprejele in že v naprej izrekamo: iskren Bog povrni!

Preteklo nedeljo smo imeli sestanek Misijonske Znamkarske Akcije (MZA), ki je bil združen z božičnico. Najprej smo v cerkvi prosili milosti in blagoslova, župnik John Kumše in č.g. Pavel Krajnik sta pela pete litanije Matere božje, nato pa še podelila blagoslov. Iskrena hvala! Po blagoslovu smo se podali v šolsko dvorano, kjer smo imeli sestanek. Prebrana so bila pisma naših misijonarjev, potegnjena srečna imena in vratne nagrade oz. »door prizes«. Na koncu nam je še s. Tončka Krajnik, povedala, kako živi med revnimi na meji Argentine s Paragvajem, kjer skupno s še sedmimi sestrami vodijo tehnično šolo. Veliko je še nevednosti in sestre porabijo vsako priliko, da uče ne samo mladino, pač pa tudi starše. Hvala, sestra!

S čajem in pecivom smo zaključili naš sestanek. Nekaj oseb je odšlo v cerkev k molitvi za mir, nekaj domov, nekaj nas je pa še vse pospravilo in uredilo dvorano.

Hvala vsem za tako lepo udeležbo. Hvala za vsa darila za nagrade. Hvala za pecivo in čaj ter vso pomoč. Bog Vam vsem povrni!

MZA - Cleveland

Zadnji pogovor

Kot kronist zapisujem, da se ne pozabi.

»Kako je bilo takrat, ko so prišli?«

Sedeli smo za mizo, sestra Lena nam je na hitro pripravila večerjo, ker sva prišla nenapovedana. Pred odhodom sva se hotela posloviti. Bila sva na poti na Češko in v Vzhodno Nemčijo; komaj sva se vrnila s potovanja po Jugoslaviji - do albanske meje. Sredi septembra 1990. Sami trije smo bili, brez drugih je lažje govoriti. Vračali smo se v pogovorih na leto 1945; Lena je bila stara takrat devet let, hoteli smo slišati, kako je kot dekletce doživljala vso takratno grozoto. Mama mi je pisala 2. avgusta 1945: »Mali dve sta prava otročka. Ne razumeta, kaj se je zgodilo in kaj se godi. Prav je tako, saj bi ne mogli nositi.« Nisem bil prepričan, da je mama prav videla. Zato sem 45 let kasneje spraševal Leno. In je pripovedovala:

»Vi tam zunaj ne morete razumeti, kaj se to pravi biti hčerka vojnega zločinca: na cesti so me zmerjali, v trgovini mi je ženska pljunila v mleko, 'naj se poberem'. V šoli so se sošolke junačile, kakšni heroji so bili njihovi očetje partizani. Jaz sem pa bila hčerka vojnega zločinca.«

Desetega maja leta 1945 so pri nas doma praznovali petindvajsetletnico poroke: oče, mama, dve najmlajši hčerki. Vsi drugi smo bili zdoma, za starše smo bili neznano kje. Vedeli so, kje smo bili nekaj dni prej, kam smo bili namenjeni: jaz v Italijo, starejši sestri nekje na Goriškem, dva brata sta šla z domobranci na Koroško — za nekaj dni; tri sestre nekam preko Gorenjske. Ko bo nejasnost minila, bodo prišli domov. Ni bilo tako, kot so načrtovali. Nekaj mesecev prej smo se dogovarjali, da bomo tisti dan vsi doma. Obletnica poroke je pač

tudi s silo, če potrebno, in to s to soboto. Vzporednost teh dogodkov ni golo naključje. To je, kot v izredno dobri analizi piše včerajšnji New York Times, že dolga desetletja ponavljajoča se taktika sovjetskega in tudi drugih komunistično imperialističnih režimov; med slednje glede na svoj odnos do narodov, živečih v njej, spada tudi današnja še vedno »socialistična« (berite: komunistična) FRJ.

To opisati je eno, pred nami je pa morda že v naslednjem tednu nov izpit o tem, kako v slučaju najhujšega lahko še naprej skušamo pomagati Sloveniji in njenemu — torej našemu — narodu. Ali bi vojaška zasedba Slovenije oziroma vsaj poskus tega bila dovoljšen vzrok, da bi mogli premostiti nasprotstva, tu in tam celo osebna sovraštva, za kakšne za Slovenijo koristne skupne nastope. Saj bi morda to imelo še več veljave pri ameriških oblasteh in celo javnemu mnenju, če bi jim priznali, da smo drugače zelo različnih gledanj in stališč, da pa nas je skupna skrb za usodo Slovenije in slovenskega naroda v tem zanju kriznem obdobju le privedla do določenih skupnih nastopov. Ali pa bomo tudi tokrat ostali zaprti v naših osebnih majhnostih, ne toliko nam in našim tukajšnjim organizacijam v škodo, kot Sloveniji. S tem bomo dosegli ravno obratne cilje od tistih, ki jih vsi na ves glas proglašamo.

Dr. Rudolph M. Susel

družinski praznik, od začetka vojne smo bili redkokdaj vsi skupaj.

Očeta so znanci prepričevali, naj ne hodi zdoma v nejasnost. Težko je hodil, nepre-spene noči so ga utrujale. Ali pa ga je bolelo posebno to, da se je svet, za katerega se je zavzemal, pred očmi podiral. »Takega sveta ne maram,« je pisal in govoril. »Malikovanje zločina« je odklanjal, zdaj je zmagovalje prelilo na ceste in grozeče tulilo: »smrt izdajalcem«.

Ni bilo presenečenje, ko so prišli ponj.

Lena je pripovedovala: »Prišli so, da ga peljejo na razgovor. Niso povedali kam. Zapečatili so del stanovanja; to nas ni motilo, saj smo ostale samo tri: mama in midve. Še to ni ostalo dolgo zaprto. Ko je eksplozija na železnici pretreskala Ljubljano so se vrata odprla in so pečati odpadli. Mi smo na hitro pobrali iz zapečatenih sob nekaj svojih stvari; mama je nato sporočila na milico, naj pridejo spet zapečatiti.«

Nadaljuje: »Lovili smo znake, kam so odpeljali očeta. Mama je hodila do znancev, ki so imeli stike z novo oblastjo, pa ji bodisi niso hoteli ali niso mogli pomagat. Dokler se ni pojavilo v časopisih, da bo velik proces za izdajalce. Brez imen. Šele na dan procesa smo izvedeli, da je tudi naš papa na listi. Zvočniki pred sodnijo so prenašali proces. Mama je blodila po mestu, ni vedela, kam naj se obrne. Ustavljala se je v cerkvah, po cesti so se ji nekdanji znanci izogibali. Medve, otroka, sva morali skrbeti, da smo imeli kaj jesti. Denarja ni bilo, nekaj sva dobili v Tomačevem pri naši nekdanji mlekarici, v Šentvidu sva kaj dobili, bolj na skrivaj, da ne bi kdo videl. Šole je bilo takrat že konec, do jeseni sva bili lahko doma.«

Iz maminih pisem berem: »Danes so fantalini napadli našo Metko, da je bil njen oče pri črni roki in je lastnoročno streljal ljudi.« (6. julija 1945). V resnici je imel oče že dvanajest let ohromelo roko in je tudi pisal z levici.

»In mama? Kako je ona vse to vzela?«

»Ko je bil proces končan in so objavili, da je bil oče ustre-ljen, se mama ni znašla. Šla je k znancem v Šentvid in naju pustila same. Kot da se je življenje tudi zanju končalo in kot da nas ni več. To se je nekaj spremenilo šele ko so izpustili dva brata iz taborišča v Teharjih. Kot okostnjaka sta nas našla v stanovanju, kamor so nas pregnali in mama je začela skrbeti zanju.«

»In jeseni?«

»V šolo nisem šla, hčerka obsojenega vojnega zločinca.« Ni bilo nobenega razpravljanja, kaj je zagrešil. »Oznaka je ostala, do danes.« Še vedno se najde kdo, ki zabrusi: »Ali ne veste, čigava je?«

Pogovor je nanesel na njeno univerzo in na njen študij matematike in fizike. Profesor Peterlin ji je dal oceno iz fizike (dalje na str. 11)

IVAN LAVRIH

Wichita, Kansas

TAKO JE BILO...

Spomini... Medvedjekov gozd

VI. del

Od vseh ujetnikov, ki smo bili zaprti v Kočevskem gradu, nas je ostalo živih samo 18. Nemci so tedaj že začeli ofenzivo proti Kočevju, zato je moralo »sodišče« kakor tudi ujetniki oditi. Zopet so nas zvezali z žico in nas 22. oktobra odpeljali na kamionu v Grčarice.

Vas je bila skoraj popolnoma porušena in požgana. Zato so poskrbeli partizani, ko so z italijansko pomočjo zavzeli Grčarice. Župnišče pa ni bilo veliko poškodovano in tja so nas peljali. Več sob v župnišču je že bilo natrpanih z drugimi jetniki. Nas so dali v majhno sobo pri kuhinji, neke vrste shramba. Lačni smo bili, pa nam niso ničesar dali. Kaj bodo z nami naredili, pa tudi ni smo prav nič vedeli.

24. oktobra, ob 8. uri zjutraj, pa pokličejo 21 jetnikov. Postavili so jih v vrsto pred župnišče, ravno pred našim oknom. Videl sem župnika **Viktorja Turka** in patra **Placida Grebena** iz Stične. Poklical sem Turka. Videl me je. Turk je zahteval od partizanov duhovnika, ki bi jih spovedal. Komunisti so se mu samo smejali. Župnik Turk in pater Placid sta se ozrla proti oknu in sem njima dal odvezo. Turk je še zaklical: »Pod štengami.« Nisem razumel, kaj naj bi to pomenilo. Vendar sem pogledal pod stopnice, ki so peljale pod streho in tam sem našel njegov brevir in štolo v njem. V brevirju pa so tudi bila napisana mnoga imena onih, ki so jih komunisti pobili, s katerimi je bil župnik zaprt.

Teh 21 ujetnikov so partizani odpeljali v gozdček nad Grčaricami, v majhno dolinico, in jih tam ustrelili. Strele smo slišali; tako smo sedaj lahko sklepali, kaj se bo tudi z nami zgodilo.

Te mučence smo pozneje, po nemški ofenzivi, izkopali in pri tem sem bil sam navzoč. Pater Placid je bil popolnoma nag. Samo kolar je imel za vratom in rožni venec. Po cellem telesu je imel polno ran. Župnik Turk je bil pobit s kamenjem. Poleg njega smo našli v grobu vrečo ostrega kamenja, s katerim so ga pobijali, dokler ni izdihnil. Po vsem telesu je imel rane, posebno po glavi. Enako so bili mučeni tudi drugi. Nekatere smo identificirali: **dr. Vinko Blaško**, **Ernest Šijanec**, **Boris Pertot**, **dr. Grajf** in njegov brat in drugi.

Število ujetnikov v Grčaricah se je tako zmanjšalo na 54. 24. oktobra so nas odpeljali v gozd nad Grčaricami, kjer smo taborili dva dni. Malo smo mislili na beg, pa ni šlo. Straže so bile premočne in prebuječe. Enemu pa je le uspelo pobegniti: **Anton Modic** iz Žingaric. Ko so komunisti to opazili, so nam pod smrtno

kaznijo prepovedali zapustiti taborišče. Od prestanega živčnega in telesnega trpljenja, posebno lakote, smo bili popolnoma izčrpani. Posebno bolan je bil neki starejši možakar, **Štalcar** po imenu. Da ne bi delal sitnosti s svojo boleznijo, so ga enostavno ustrelili, truplo pa pokrili z vejami.

V daljavi smo slišali streljanje, znamenje, da se Nemci približujejo Kočevju in Grčaricam. Zato spet na pot, v hrib Medvedjek, ali Medvedjekov gozd. To je bilo po mojih zapisnih 27. oktobra. Po mnogourni hoji, skozi pravi kočevski pragozd, smo prišli do neke jase, kjer naj bi bilo naše taborišče. Uredili smo svoje »postelje«. Smrekove veje za »blazino«, veje za podglavje in veje za pokrit. Streha pa nebo nad nami.

Vode v taborišču ni bilo. Studenec je bil v dolini, skoraj štiri ure daleč. Vsako jutro je šla doli kolona ujetnikov s stražo in v kantah smo na kolih preko rame prinesli vodo v taborišče. Imeli smo prav malo hrane, nekaj smo nakradli okoli Grčaric. Imeli smo še eno mulo, ki pa so jo Nemci z letala ustrelili. Ta mula je bila naša hrana več dni. Seveda zadnje dni je bila že precej »živva«, črviva, pa je še kar šlo.

Eno noč sem bil tako lačen, da sem riskiral življenje, da bi kaj »organiziral«, ukradel, za pod zob. V kotlu, kjer smo kuhali, smo vedno pustili malo hrane za stražarje, ki so zgodaj zjutraj prišli nazaj v taborišče. Po trebuhu sem se splazil do kotla, segel z roko vanj in zagrabil velik kos »mesa«. S kakim veseljem sem se zopet plazil nazaj na svojo posteljo. Tam, v temi in pod odejo, stvar nekoliko bolj natančno pretipljem, denem pod zob in »meso« je kar naenkrat postalo kopito mule. Malo sem ogledal, pa je bilo konec moje večerje.

Četa partizanov, ki je bila z nami, je štela kakih 90 mož. Dejansko se oni niso veliko boljše imeli, kot mi, vendar oni so imeli nekaj pravih šotorov.

Še vedno nam ni bilo jasno, kaj bodo z nami počeli. Zakaj nas niso takoj ustrelili? Čez dan smo morali poslušati razna predavanja o OF in njenem čudovitem delu za osvoboditev slovenskega naroda, istočasno pa tudi govore o naši zaslepljenosti, neumnosti in izdajalstvu. Zaveden Slovenec sploh ne more biti izven OF. Seveda komunistična partija je avantgarda, voditeljica v osvobodilnem boju. Predavatelj je bilo več. Vso šolo, ali pranje naših možganov, pa je vodil advokat **Lemež**. Tudi naša »priečavanja« so zahtevali. Za dan, ko smo pobegnili, bi moral jaz predavati o škofu Rožmanu, v službi nemškega Ge-

stapa.

Bili smo tudi priče strašnih mučenj ujetnikov. Nekje so ujeli neko dekle, Marija ji je bilo ime. Še zelo mlada. Neka mlada partizanka jo je slekla do nagega, jo je z žico privezala na drevo, vzela velik nož in ji odrezala obe prsi. Čisto pijana je dala nož med zobe in igrala kitaro. Pa je spet vzela nož in Mariji prerezala trebuh in pulila ven njena čreva. Marija je molila dokler je mogla, pa je umrla, privezana na drevo. Partizanka pa je spet igrala na kitaro. Ploskali so ji in jo hvalili, da je prav dobro naredila. Pa so tudi eno partizanko ustrelili. Rekli so, da ima spolno bolezen in se boje, da ne bi drugih okužila. Ker niso imeli zdravil, jo pač morajo ustreliti. Z ruto so ji zavezali oči in jo kar pred nami ustrelili. Komaj je še imela čas zakričati: »Živel Stalin, živel komunistična partija!« Obe so pokopali v gozdu zraven taborišča.

V svojih tajnih pogovorih smo ujetniki prišli do zaključka, da nas bodo prej ali slej gotovo postrelili. Treba bo misliti na beg. To pa ni bila lahka zadeva, kajti raztepane partizanske edinice so se zatele v kočevske gozdove in vedno so kakšne edinice hodile mimo našega taborišča.

Treba bo kako izvedeti, kaj nameravajo partizani z nami narediti. Pa smo pregovorili mladega fantiča, **Črtaliča**, komaj 16 let mu je bilo, da se prostovoljno pridruži partizanom.

Uspelo mu je. Prav z veseljem so ga sprejeli, ko je na dolgo in široko »obžaloval« svojo preteklost in obljubljal »zvestobo« OF. Čez nekaj dni so ga naredili celo za kurirja med našim taboriščem in glavno komando, nekje v Medvedjeku. Fant je lepo opravljal svojo službo. 31. oktobra se je vrnil z glavne komande, toda predno je sporočil naročilo našemu štabu, je prišel k **Mavcu** in meni in nama povedal, da nas morajo vse likvidirati, ker se Nemci približujejo Medvedjeku.

Povedala sva novico drugim ujetnikom. Nekateri so verjeli, drugi ne. Kako to veva, pa ni sva smela povedati, radi Črtaličeve varnosti. Takoj, še isti večer, sta se organizirali dve skupini za pobeg. V vsaki skupini štirje. Prvi skupini je uspelo oditi iz taborišča v temi, v zgodnjih jutranjih urah. Jaz pa sem bil v drugi skupini, ki je bila določena, da gre zgodaj zjutraj po vodo k studencu. V tej skupini nas je bilo 16 in trije stražarji. Eden od njih je bil tudi naš zaupnik Črtalič. Ta je vzel drugega stražarja in sta šla daleč spredaj kolone. Vedel je, da bomo skušali pobegniti. Ujetniki smo korakali v gosjem redu s

(dalje na str. 10)

MEMORANDUM

o stališčih Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije za urejanje gospodarskih odnosov v Jugoslaviji

Dogodki v Sloveniji in Jugoslaviji se vrstijo s povečano hitrostjo in je tudi z novim sredstvom komuniciranja, telefaksa, težko biti na tekočem. Memorandum, ki ga objavim spodaj, je bil izdan, v kolikor razumem, pretekli teden. Tekst objavim v celoti, kot dokument.

Dr. Rudolph M. Susel

I.

Po demokratično opravljenih volitvah v vseh republikah Jugoslavije je domača in tuja javnost pričakovala začetek konkretnega dogovarjanja o razpletu jugoslovanske krize. Z odločitvijo skupščine Republike Srbije (objavljeno v tajnem Uradnem listu te republike 28.12.1990) o emitiranju 18,2 mlrd. din za potrebe Srbije je Republika Srbija jasno pokazala svoj odnos do razpleta jugoslovanske krize.

Republika Srbija je z grobim in nezaslišanim vdorom v monetarni sistem po že prej sprejetih protekcionističnih ukrepih proti slovenskemu in hrvaškemu gospodarstvu in posegi v fiskalni sistem, protustavno in protizakonito ter verjetno dokončno porušila enotni gospodarski sistem Jugoslavije, s čimer prevzema nase odgovornost za gospodarske in politične posledice svojega dejanja.

Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije Republiki Srbiji ne odreja samosvoje poti za reševanje gospodarske krize, protestira pa proti metodi sprejemanja in uveljavljanja, predvsem pa proti vsebini te odločitve, ki pomeni reševanje Srbije s krajo na račun drugih in v modernem svetu nima primere.

Zvezni izvršni svet je reagiral na to kriminalno dejanje po desetih dneh. Podpiramo dobre namene zvezne vlade, ne verjamemo pa, da lahko njeni sprejeti ukrepi in ukrepi Narodne banke Jugoslavije dejansko preprečijo nepopravljivo škodo zaradi izvršbe srbske odločitve.

ZIS in javnost opozarjamo, da gre za nevarno gospodarsko in politično destabilizacijo Jugoslavije, ki ustreza tistim, ki bi to želeli izkoristiti za nedemokratično urejanje odnosov v Jugoslaviji.

Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije, bo, zavezan s sklepom Skupščine Republike Slovenije, izraženi volji na plebiscitu in demokratičnim standardom, storil vse za gospodarsko in politično zavarovanje Republike Slovenije pred posledicami tega dejanja.

II.

Čeprav je bilo že ob sprejemu Programa gospodarske stabilizacije v decembru 1989 povsem jasno, da bo slovensko gospodarstvo plačalo nadpovpečno ceno njegove uveljavitve, je slovenska vlada program podpirala z ekonomsko-političnimi ukrepi, ki sodijo v njeno pristojnost. To kažejo tudi rezultati, ki jih je navkljub povsem drugačnim gibanjem v drugih delih Jugoslavije, uveljavila pri zadrževanju rasti osebnih dohodkov ter splošne in skupne porabe. S posebnim Memorandumom je avgusta 1990 opozorila na odmike pri uveljavljanju programa in zahtevala korekcije, ki bi takrat še mogle rešiti program, kar pa je zvezna vlada ignorirala.

Medtem se je stanje spremenilo. Zvezna vlada ni pravočasno sprejela ukrepov, s katerimi bi zagotovila izvedbo programa gospodarske stabilizacije. Še več, politični in gospodarski položaj preprečuje kontroliran prehod v tržno gospodarstvo in onemogoča normalno gospodarsko sodelovanje v Jugoslaviji. Najvažnejši razlogi za takšno oceno so:

- (a) razpad fiskalnega sistema,
- (b) razpad enotnega jugoslovanskega trga,
- (c) razpad denarnega sistema in
- (d) splošna nepripravljenost posameznih delov Jugoslavije za uveljavitev tržnega gospodarstva.

(a) — Republika Srbija je 1. septembra 1990 v zvezni proračun prenehala plačevati prometni davek in na svoje račune preusmerila plačila carin. Zvezni sekretariat za finance in vlada iz povsem nerazumljivih razlogov dva meseca nista ukrepala niti nista o tem obvestila ostalih republik. Šele ko je slovenska vlada konec oktobra (torej skoraj dva meseca pozneje) začela zadrževati vplačila prometnega davka, je prišlo do reakcij. Očitno je, da bi se, če ne bi bilo takšnega posega s strani slovenske vlade, neplačevanje v zvezni proračun oziroma preusmeritev carinskih vplačil s strani Srbije neopaženo nadaljevalo.

Trditve, da je Republika Slovenija kot prva pričela z neplačevanjem obveznosti v Sklad za manj razvite republike in Kosovo, so brezpredmetne. Republika Slovenija je z neplačevanjem dela sprejetih obveznosti za Kosovo začela po uveljavitvi bojkota in šele potem, ko se kljub poskusom ni mogla sporazumeti o njegovi ukinitvi s strani Srbije, ki je medtem pokrajini »de facto« odpravila. Slovenska vlada je odklonila plačevanje v Sklad javno in z obrazložitvijo ter potem, ko je Skladu za leto 1989 in 1990 dolgovala manj kot druge republike.

(b) — »Odlok o plačevanju posebnih republiških taks za naziv podjetja, uporabo poslovnega prostora in gradbenega zemljišča« in »Uredba o obveznem plačilu depozita za nakup določenega blaga« pomenita konec enotnega jugoslovanskega trga.

(dalje na str. 10)

TAKO JE BILO

(nadaljevanje s str. 9)

kanglami na lesenih drogovich na naših ramenih. Jaz sem bil zadnji v koloni, pred menoj **Jaka Mavec**, pred Mavcem pa dva od naših ujetnikov, **Baraga** in **Černe**, ki sta vedela za pobeg, in med njima je bil partizan **Pokarc** iz Kočevske Reke. (Morda je to le partizansko ime). Vsi smo ga poznali, ker se je neprestano hvalil, koliko »belčkov« je že pobil.

Pot, po kateri smo šli, je bila nevarna. Vedno smo srečavali kakšne partizanske patrulje. Načrt je bil tale: jaz, kot zadnji, bom dobro pazil in prisluškoval, če kdo od kod prihaja. Ko bo vse mirno, bom trikrat zakašljaj, kar bo znak za pobeg.

Skoraj tri ure smo že hodili. Močno je bilo vse mirno. Trikrat zakašljaj in zavpijem drugim pred mano: »Partizani imajo povelje, da nas morajo vse pobiti. Pobegnimo, dokler je čas in prilika.« In že sva z Mavcem pobegnili v gozd, brez vsakega cilja, samo stran. Takoj pa zaslišiva strahovito vpitje in preklinjanje. Ustavi se in čakava, da prideta še druga dva, ali morda še kaj več. Čez nekaj časa je postalo vse mirno. Kmalu prideta dva ujetnika, eden je imel roko tako ogrizen, da je meso kar viselo od kosti. Povedala sta nam žalostno zgodbo: partizan **Pokarc** se ni dal razorožiti, divjal je kot nor in hotel vse pobiti. V silobranu sta ga pobila z njegovim bajonetom, ki ga je imel za pasom. Vzela sta mu puško in dve ročni granati. **Pokarc** mu je razgrizel roko, ko mu je z rdečo ruto mašil usta, ker je tako vpil. Ostalih 12 pa ni verjelo mojemu opominu, šli so do studenca, nalili vode v kante in se vrnili v taborišče.

Navodilo našega »stražarja« se je natančno izpolnilo. Ko so se ujetniki vrnili z vodo, so videli, da so vsi drugi že ustreljeni. Takoj so tudi nje zvezali z žico, jih popolnoma slekli in

ustrelili v tilnik. Naš zaupnik je bil pri umoru navzoč. Čez tri dni je tudi on pobegnil in nam pozneje povedal žalostno zgodbo. Pridružil se je domobrancem, ob koncu vojne je pobegnil na Koroško in bil od tam vrnjen Titu in ustreljen.

Mi štirje pa smo bili sredi teh nepreglednih kočevskih gozdov brez vsake orientacije. Vsi smo bili oslavljeni, saj nismo imeli nobene hrane in naš ranjeni tovariš je izgubil toliko krvi, da je nekajkrat kar padel na tla. Vendar pozno proti večeru pridemo iz gozda.

Pred nami je bila vas in videli smo, kako je nemška patrulja na motorni prikolici ravno prihajala iz vasi. Kaj storiti? Bali smo se, da nas bodo Nemci enostavno ustrelili. Končno smo obesili Mavčeve spodnje hlače (niso bile prav bele) na puško in smo z dvignjenimi rokami šli proti vasi. Sedaj smo v rokah Nemcev. Povedali smo jim svoje zgodbe, pa nam niso verjeli.

Ker sva bila dva duhovnika, sva rekla, naj pokličejo domačega župnika, pa naju bo identifikiral. In res je župnik **Krašna** prišel in povedal Nemcem, kdo sva, da sva duhovnika, da smo bili vsi štirje na kočevskem procesu in da smo sedaj pobegnili od partizanov. Njemu so verjeli. Sedaj so nam dali kruha in čaja.

Toda kaj z nami narediti? Nemci so bili v ofenzivi in nas niso hoteli zapustiti. Menda so se bali, da bi izdali kako njihovo vojaško skrivnost. Zato smo morali drugo jutri z njimi, ravno mimo našega taborišča. Na potu, v bližini studenca, smo našli truplo ubitega **Pokarca**, le nekdo mu je že čevlje ukradel. Blizu taborišča smo našli tudi grob vseh pobitih. Našli smo še skladišče partizanske municije, kar so Nemci vse zažgali.

Od tu smo šli preko hriba na Notranjsko do Vrhnike. Prosil smo, naj nas vendar spuste.

Nič, naprej. Gorenjska, Štajerska, na Kostanjevico in Novo mesto in Trebnje. Ker smo pač bili z Nemci v isti kompaniji, smo si malo razdelili uši. Vsa kompanija, kakih 120 mož, se je nabrala uši. V Trebnjem so nas nagnali na farovško dvorišče, tam smo se morali do nagega sleči in so našo obleko kuhali v svinjskih kotlih. Mi smo morali po vsem telesu namazati z neko tekočino, ki je umorila in uničila tudi jajčka uši. Tako so Nemci le nekaj dobili od nas štirih: uši. Mi pa smo dobili od njih hrano in »čike«, da smo lahko kadili.

Iz Trebnjega pa proti Radovohovi vasi, kjer so nas partizani napadli iz gozda. Nobeden ni bil ranjen, le eden od Nemcev je izgubil svoja očala. Tu sem bil komaj en kilometer od svojega doma, pa me niso pustili domov. Kar naprej, čez Čušperk, Šmartno, v Litijo. In tu so nas končno spustili. Takoj na vlak in v Ljubljano, kamor sem prišel na Miklavža, 6. decembra. Takoj sem šel h kanoniku **Gogala**, pa me ni spoznal. Kuharica Marija me pa je. Takoj sta me nagnala v splošno bolnico, da me zdravnik pregleda in mi odpravijo garje. Kopali so me v žvepleni vodi, pa so garje kmalu zginile in tudi zadnji ostanki uši.

Tako se nas je rešilo samo osem od vseh, ki smo bili zaprti v Kočevskem gradu in Grčaricah. Kot mi je znano, so se vsi pozneje pridružili domobrancem in so bili po vojni vrnjeni s Koroške in so jih komunisti pobili. Tako ostanem edina živa priča onih žalostnih dni.

V smrt odhajajoči prijatelji so mi ponovno naročali, naj svetu povem resnico, naj povem, da niso bili narodni izdajci, ampak so ljubili svojo domovino do zadnjega diha, naj povem našim politikom, da je moč naroda samo v ednosti, razprtije, ljubosumja in boj za oblast nas bodo samo uničili, naj povem vsem, da narod, ki bo ljubil Marijo in bo poslušal in izpolnjeval Kristusov nauk, ne bo nikdar propadel. Istočasno pa so opozarjali, da naj komunistom nikdar zaupamo, tudi če pridejo v ovčjih oblekah. Komunizem pomeni samo smrt naroda.

(dalje prihodnjič)

AMERIŠKA DOMOVINA
druži Slovence
po vsem svetu!

Joseph L.
FORTUNA

POGREBNI ZAVOD

5316 Fleet Ave. 641-0046

Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!

MEMORANDUM

(nadaljevanje s str. 9)

Slovenija ni reagirala s protiukrepi. Pozneje sprejeti ukrepi Izvršnega sveta Skupščine Republike Srbije, s katerimi »omiljuje« prvotne ukrepe, samo dokazujejo, da so ekonomski odnosi v Jugoslaviji podvrženi tekočim in povsem nepredvidljivim političnim potrebam.

(c) — Potem ko je do bolj ali manj prikritih vdorov v denarni sistem, kot so »nakupi« deviznih sredstev brez dinarjev s strani posameznih beograjskih bank, polaganje sredstev deviznih rezerv na agencije beograjskih bank, prihajalo tudi v preteklosti, je z »Zakonom o zadolževanju Republike pri Narodni banki Srbije« in »Odlokom o odobranju likvidnostnih kreditov bankam« z dne 28. decembra 1990 Narodna banka Srbije tudi odkrito prevzela emisijo denarja v Jugoslaviji. Vdor Narodne banke Srbije v denarni sistem je načel še zadnji skupni temelj gospodarskih odnosov v Jugoslaviji, uvedel prerazdelitev, ki jo slovensko gospodarstvo ne more prenesti in povzročil začetek novega hiperinflacijskega vala. Škoda se bo multiplicirala in dosegla tretjino zveznega proračuna oz. 5% družbenega produkta.

(d) — Politični razvoj v Jugoslaviji kaže, da prihaja do oblikovanja različnih gospodarskih sistemov, ki temeljijo na različnih ideoloških temeljih. To bo onemogočalo normalno funkcioniranje gospodarskega sistema na ravni cele države.

III.

S strani zvezne administracije dva meseca »neopažen« vdor v fiskalni sistem, stalna nevarnost nepredvidljivih političnih posegov v tokove blaga in storitev, s strani Narodne banke Jugoslavije »neopažen« vdor v denarni sistem in dejanski razvoj različnih gospodarskih sistemov prepričujejo Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije, da sodelovanje, ki bi temeljilo na minimalni stopnji zaupanju in poštenosti v Jugoslaviji ni več mogoče. Takšno stanje in rezultati plebiscita o osamosvojitvi Slovenije, ki jih je zvezna vlada doslej popolnoma ignorirala, obvezujejo Izvršni svet, da Skupščini Republike Slovenije v takojšen sprejem predlaga ukrepe, ki bodo zaščitili slovensko gospodarstvo in državljane Slovenije in ki bodo zagotovili gospodarsko suverenost.

(a) Fiskalni sistem

Republika Slovenija v celoti prevzema sistem prometnih davkov. V zvezni proračun bo vplačevala kotizacijo, s katero bo zagotavljala svoj delež za minimalno funkcioniranje zvezne uprave in JLA in to za natančno določene in ovrednotene naloge.

Do 31.12.1990 zadržana vplačila prometnega davka bo Republika Slovenija kompenzirala z neizplačanimi obveznostmi federacije do slovenskega gospodarstva in negospodarstva. Morebitno razliko med obveznostmi in terjatvami bo poravnala oziroma kompenzirala z zmanjšanjem kotizacije.

(b) Carinski sistem

Republika Slovenije prevzema z zvezno carinsko zakonodajo določene carine in carinske dajatve. Republika Slovenija ne bo spreminjala veljavne carinske zakonodaje, če tega ne bodo spreminjale druge republike, oz. dokler ne bo sprejet nov dogovor med republikami. V primeru posegov v carinski sistem s strani drugih republik, bo carinski sistem prilagodila tako, da bo ustrezal slovenskemu gospodarstvu.

(c) Denarni sistem

Posledic s strani Narodne banke Jugoslavije prezrtega ali celo podrtega vdora v denarni in devizni sistem Jugoslavije zvezna vlada ne more več preprečiti. Ker izkušnje kažejo, da bo do takšnih vdorov prihajalo tudi v prihodnje, si Republika Slovenija pridržuje pravico do zaščite svojega gospodarstva in prebivalstva z nenajavljenimi enostranskimi ukrepi na denarnem področju ne glede na posledice za jugoslovanski denarni sistem. Republika Slovenija tudi dokončno odstopa od sanacije bančnega sistema na zvezni ravni.

(d) Razdelitev sredstev ter notranjih in zunanjih dolgov

Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije zahteva, da zvezna vlada takoj pripravi razmejitev finančnih sredstev ter notranjih in zunanjih dolgov. Sporazum o tem je v interesu vseh jugoslovanskih republik, saj je edino tako mogoče preprečiti negativne reakcije mednarodnih finančnih institucij, ki bodo v primeru kaotičnega razpada gospodarskega sistema Jugoslavije prizadele vse republike. Zato bo Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije predstavil svoj predlog za razmejitev finančnih sredstev in obveznosti.

(KONEC)

V Ljubeč Spomin

ob dvanajstletnici smrti

1912

1979

Dr. Martin Scancar

O božičnem času, ko vse se veseli,
Pred menoj svilnat pajčolan s spomini,
Prepleten v Ljubezni zlate niti —
Sen sladak, utrinek žalosti kalí.

Nevidna roka po drevescu tajinstveno polzi;
Okraske blesteče nežno boža, utripajoče luči
In Davidovo zvezdo, ki v srebru se blesti.
Privid blede; Sen prelepih dni beži...

Pogrešan si...

Žalujoči: Vlasta in Sonja

Grdina—Cosic Pogrebni Zavod

17010 Lake Shore Blvd. 531-6300
28890 Chardon Rd. 944-8400
1053 E. 62 Street 431-2088

V družinski lasti že 87 let

Dramatsko društvo LILIJA vabi na

PUSTNO ZABAVO Z VEČERJO

v soboto, 9. februarja, ob 7. zvečer
v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Za ples in zabavo igra Trio Staneta Mejača

Za vstopnice, se lahko obrnete na:

Avgust Dragar — 943-5211
France Hren — 731-8131

† Dr. STANISLAV LENIČ pomožni škof ljubljanski

PITTSBURGH, Pa. - Dne 5. januarja 1991 je v Ljubljani umrl dr. Stanislav Lenič, pomožni škof ljubljanski. Naj bo v spomin temu dobremu duhovniku in škofu, ki je toliko pretrpel med vojno, ko je pomagal škofu dr. Gregoriju Rožmanu, in po vojni doživljal grozovite in krvave čase komunistične revolucije, tu objavljen kratek življenjepis, ki ga je škof Lenič sam napisal septembra 1969, ko je obiskal župnijo sv. Barbare v Presto-Bridgevillu, Pa., kjer je bil podpisani za župnika. Takole piše:

»Rodil sem se dne 6. novembra 1911 v Župeči vasi, župnija Cerklje na Dolenjskem, očetu Martinu, malemu kmetu, in materi Mariji rojeni Mladkovič. Štiri mesece po mojem rojstvu je oče odšel za kruhom v Ameriko. Doma je pustil mater s tremi majhnimi otroki. Oče je osem let delal v okolici Chicaga, v La Salleu. Med tem časom je bila prva svetovna vojna, mati se je mučila z majhnimi otroki sama in je leta 1917 umrla za jetiko.

Otroke so nas porazdelili k sorodnikom. Oče se je vrnil l. 1919, se znova poročil in nas otroke zbral domov. Čez dve leti je oče umrl, star 44 let. Spet so nas otroke razdelili sorodnikom.

Ko sem bil štar že 14 let in bil za pastirja pri sorodnikih, me je takratni cerkljanski kaplan Matej Tomazin vprašal, če bi hotel iti študirat v zavod sv. Stanislava v Št. Vid. Rad sem se odzval; kaplan mi je pomagal tudi finančno.

Maturiral sem l. 1933, novo mašo sem imel l. 1937 v Cerkljah. Tri leta sem služboval v ljubljanskem vzgojnem zavodu Marijanišče. L. 1940 sem

prišel za tajnika blagopokojnemu škofu dr. Gregoriju Rožmanu. Najino razmerje je bilo vedno zelo lepo, bilo je res razmerje skrbnega in trpečega očeta do sina, ki mu je skušal s svojimi skromnimi uslugami pomagati nositi »težo križa«.

Ko je l. 1945 škof dr. Rožman odšel iz Ljubljane, sem po čudnem vodstvu božje previdnosti ostal v Ljubljani in doživljal prve težke dni revolucije na škofiji. Novemu ordinariju, generalnemu vikarju Nadrahu in nato Vovku, sem skušal pomagati, ker sem pač dobro poznal uporabo škofije. Dne 29. avgusta 1947 sem bil aretiran, en dan pred Božičem istega leta obsojen najprej na šest let zapor, na drugi stopnji so mi kazen zvišali na 12 let, ne da bi bil o tem kaj obveščen. Zapor sem prestajal (dve leti in dva meseca v samici) deloma v Ljubljani, Mariboru, v taborišču na ljubljanskih Žalah in končno v bivšem Palmetovem gradu na Igu.

Dne 23. aprila 1955 sem bil pogojno izpuščen in sem moral bivati najprej v Ljubljani. Škof Vovk je izposloval dovoljenje, da sem smel iti za upravitelja župnije Sodražica, kjer sem ostal celih devet let. To je bil najlepši del mojega življenja. Župnija je bila tako dovzetna in sprejemljiva, toliko hvaležnosti in dobrote sem užil od teh ljudi. Župnija je bila še globoko verna. Tam sem tudi veliko zidal in popravljaj najprej župnišče, nato pa tudi vse podružne cerkve. Dobili smo nove orgle, dva nova stolpa itd.

Po smrti škofa Vovka je prevzel vodstvo škofije dr. Pogacnik. On me je takoj poklical za generalnega vikarja, me predložil za stolnega prošta in

končno za svojega pomožnega škofa. Dne 29. novembra 1967 sem bil imenovan za naslovnega škofa vazisarskega (Vazi-Sarra) in 14. januarja 1968 me je papežev delegat mons. Mario Cagna posvetil za škofa.

Že eno leto prej sem imel pravico birmovanja in tako sem sedaj že tri leta obiskoval naše župnije. Letos (1969) sem imel 28 birm. Skoro nobeno nedeljo v letu nisem v Ljubljani, ampak me vedno vabijo na župnije, da tam pridigam, spo-

Zadnji pogovor

(nadaljevanje s str. 8)

tik predno je zapustil Ljubljano. Zanj politična preteklost študentov in njihovih družin ni nič pomenila; če si znal, prav; če nisi, poskusi prihodnjič. Pred leti sem v Washingtonu govoril z njim o tem; naša Lena je to preživela.

»In kasneje na šoli?«

»Nič, delati je bilo treba. Če znaš, prav, če ne, boš pa padel.« Matematika in fizika sta bili nevtralna predmeta, politična usmeritev se jih skoro ni dotaknila, razen ko je s samoupravljanjem moral vsako poseči v soupravljanje.

»Z direktorjem sva dobro vozila; vedel je, da bo narejeno, če meni da nalog. Pa je šlo kar dobro.«

Nisem spraševal, zakaj se je to sodelovanje podrl. Podrlo se je in z njim Lenino zaupanje v enostrankarsko vodstvo.

»Zakaj vsega tega nekdo ne opiše?«

»Zakaj naj bi? Preživeli smo. Vi tam zunaj tega tako ne bi razumeli.«

Morda bi. Mnogo je bilo že napisanega o tem, kako so partizani spregledovali in v novem režimu pogrešili cilje, za katere so se borili. Polno osebnih izpovedi o skoro pol stoletja pretresljive zgodovine. Nič o življenju in krutosti, ki so jih doživljali »otroci zločincev in izdajalcev«, vdove pobitih, matere v Rogu in Teharjih zakopanih. Vse govorenje o spravi se temu izogne. Največje žrtve vojne so tisti preživeli, ki so jim bile odvzete možnosti enakovrednega dela in uveljavljanja.

Z Leno smo govorili še precej časa, bolj v odlomkih, kot da bi se trgale podobne preteklosti.

Danes šele uvidim, da je bil to naš zadnji razgovor. Naša najmlajša sestra Lena, deseta po vrsti, je 8. januarja v Ljubljani umrla. Če bi tožil za njo, bi zamahnila z roko, češ, kaj bi. Vrtne grede na Barju bo moral kdo drugi prekopati, znanci ne bodo mogli več do nje s prošnjami, naj bi pripravila njihove otroke na izpite matematike. Naše Lenke ni več. Mi začnemo šteti: od desetih naj je še devet...

Dr. Jože Velikonja
Seattle, Wash.

vedujem in sem sredi med verniki in duhovniki. Naj bi bilo vse zares v »blagor Gospodove črede«, kakor se glasi moje škofovsko geslo.«

Naj bo gornjim škofovim podatkom dodano eno izmed mnogih škofovih neustrašenih in za tiste čase smrtno nevarnih dobrih del:

V marcu 1946 je prišla iz Gorice v taborišče v Italiji prošnja, ako bi kdo hotel iti v Slovenijo rešit domobranca, ki je ušel iz groba. Pavel Žakelj in Zorec Franc sta bila pripravljena iti na nevarno pot. Žakelj je bil 1945 vrnjen iz Vetrinja, zaprt v Škofji Loki, potem v Št. Vidu čakal, da se pridruži onim, ki so jih vozili v smrt. Ušel je iz Št. Vida, se skrival do pozne jeseni, ko je prestopil mejo in prišel na svobodo v Italijo.

Zorec je bil četnik, domobranec, zaprt od Nemcev, pobegnil Nemcem, spet ujet in na smrt obsojen, pa spet ušel. Bil je prisoten v Idriji med pogajanjimi med Nemci in partizani; spet pobegnil. Bil navzoč pri Bariju, ko so Angleži izročili Titu kraljevo mornarico.

Komaj nekaj mesecev na svobodi, sta bila Žakelj in Zorec pripravljena iti na smrtno nevarno pot. Kakšno junaštvo in ljubezen do bližnjega!

Milan Zajec se je junija 1945 rešil iz groba v Kočevskem Rogu in čakal v vedni nevarnosti pred komunisti, kdaj bo prišla rešitev. Kje se bodo Zajec, Žakelj, Sorec sešli? Vse je bilo treba prej urediti. Nevarnost je bila, da bi kdo padel v komunistično past. Pomisliti moramo, da je bilo to v letu, ko so komunisti v masah zapirali in morili. Ječe so bile polne duhovnikov, mater, očetov, fantov, deklet. Kri nedolžnih je tekla. Za vsako komunistom neljubo besedo si bil obsojen in mnogi brez sodbe ustreljeni.

V takih razmerah je prišel na pomoč gospod STANKO LENIČ. Nič ni mislil nase. Pri srcu mu je bila le rešitev moža, ki je ušel smrti v grobu. G. Lenič je Zajca pripeljal v Št. Jošt. Tam je župnik Oblak našel zvezo z Žakljem in Zorcem. To je zelo kratko besedilo o smrtno nevarnem dobrem delu. Lahko bi bili prav vsi ustreljeni, ako bi komunisti zvedeli.

Utrujeni, zmučeni, tudi živci v takih nevarnostih trpe, so Zorec, Žakelj, Zajec srečno in veselo prestopili 4. aprila 1946 mejo, stopili na tla, kjer ni gospodovala komunistična »osvoboditev«; v srcu zapeli zahvalo Bogu in Njegovemu varstvu, da so zadihali — čeprav v tuji državi — zrak prave svobode.

Morda bi Zajec brez pomoči g. Leniča nikdar ne našel pota v svobodo.

Škof Lenič piše, da je bil ob-

sojen na šest let zapor. V ječi pa so mu kazen zvišali na 12 let. Zakaj? Verjetno so komunisti šele po prvi obsodbi zvedeli, da je Lenič reševal Zajca. Zakaj niso komunisti za ta »zločin« javno sodili Leniča? Če bi ga javno sodili, bi morali povedati, da je storil velik »zločin« z rešitvijo človeka, ki bi moral umreti v Kočevskem Rogu. Tega pa komunisti niso upali javnosti odkriti.

Naj dobri Bog poplača g. Leniču vsa dobra dela, vse križe in vsa zaničevanja, ki jih je pretrpel. Morda se bo kdaj našel resnicoljubni pisatelj, ki bo opisal tega dobrega duhovnika in škofa, njegovo ljubezen do Boga in bližnjega, človeka, ki se ni bal povedati resnice in trpeti za resnico.

Jože Cvelbar

Zahvala Slov. šole pri Sv. Vidu

CLEVELAND, O. - Odbor staršev Slovenske šole pri Sv. Vidu se lepo zahvaljuje sledočim darovalcem, ki so veliku dušno podprli delovanje te šole. Daroval so po \$100: Pevski zbor Korotan, Belokranjski klub, Primorski klub, farna šola sv. Vida (po zaslugi Staneta Kuharja), J F D Industries, T R V Inc.; po \$75: Sunset Industries, Dramatsko društvo Lilijska; po \$50: Slovenska pristava, Štajerski klub, Klub upokojencev Slov. pristave, KGR Construction, Ameriška Dobrodelna Zveza (ADZ); \$35 Fantje na vasi; \$30: Baragov Dom, Inc.; po \$25: dr. Max Rak, V & K Construction, društvo Novi Dom št. 7 ADZ, društvo Kristusa Kralja št. 226 KSKJ, društvo Presv. Srca Jezusovega št. 172 KSKJ; \$20: Kollander World Travel; po \$10: dr. Anthony F. Spech, gđc. Pavla Rihtar, ga. Francka Hočevnar.

Vsem še enkrat priskrba hvala!

Odbor staršev

MALI OGLASI

Cleaning Person Needed
Machine Shop. Located in Willoughby. Looking for retired person with his/her own transportation to do shop cleaning twice a week, from 3 p.m. to 6 p.m. For further information, call 953-5888.

For Rent
Large office consisting of 3 rms, suitable for doctor's or other professional's office. Beachland Medical Bldg., E. 200 & Lake Shore. Call John E. Lokar at 731-5515 for more information. (51-3)

Prijatelj's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED
PRESCRIPTIONS

Misijonska srečanja in pomenki

881. Božično pismo smo razposlali vsem

našim misijonarjem in misijonarkam in priložili vsakemu dragoceni ček MZA, iz pomoči, zbrane za vse na terenu od nas vseh na tem kontinentu v Združenih državah Amerike in Kanadi. Razdelitev bomo objavili v prihodnjem članku. Danes preberimo vsebino pisma: »Dragi misijonar(ka)!

Gospodov mir bodi vedno z nami v težkih časih, ki jih živimo!

Mnogokaj se je zgodilo, kar smo se srečali v lanskem božičnem pismu. V misijonih in zaledju je veliko sprememb. Slovenija se je otresla rdečih klešč komunizma. Vsa vzhodna Evropa je spremenila lice in v srcu bogastva olja, ki nam ga je Stvarnik dal v pomoč, preži na ves svet nov prevzetni tiran, ki preti vsem z uničenjem, če njegova volja ne bo obveljala.

Na Tajvanu so pretekli mesec z veliko ljubeznijo pokopali dr. Janeza Janeža, laika-zdravnika, ki ga je Bog rešil gotove smrti leta 1945, da je po njem izpeljal velike načrte za St. Mary's Hospital v Lotungu. Predsednik tajvanske vlade na otoku je poslal za pogreb napis: 'Tvoja dobrota bo živela vekomaj.'

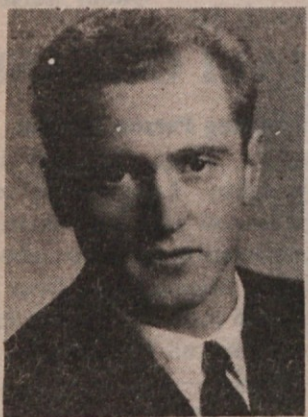
Malo kasneje je v Južni Afriki umrla oblatinja s. Jeanne Elizabeth Pogorelc. Vse misijonsko življenje je gurala sredi težav rasnih napetosti.

V Šmartnem pod Šmarno goro je nenadoma preminul dr. Franc Mikuž, ravnatelj Papeških Družb za širjenje vere, star komaj 45 let. Za misijonsko delo v domovini gotovo hud udarec.

Urednik bivših 'Katoliških misijonov' v Argentini je šel živeti k Srcu Jezusovemu v Ljubljano.

V ljubeč in nepozaben spomin

OB 17. OBLETNICI

IVAN CUGELJ

Umrli 21. januarja 1974.

Na nebu noč zvezde prižge, v vetru vrhovi smrek zašume, v grobu temačnem naš Ati leži, v srcih pa naših zanj lučka gori.

Vечно samo Tvoji žalujejo:

Žena Minka Cugelj r. Blatnik Sin Ivan

Hčerka Marija z družino

V Sloveniji bratje in sestre ter ostalo sorodstvo.

Cleveland, O., 17. januarja 1991.

Salezijanec Andrej Majcen je doživel jubilej redovništva na Rakovniku.

'Misijonska Obzorja' sedaj večkrat na leto izidejo in polagoma stopajo v misijonsko zgodovino. V Združenih državah in Kanadi čujemo pritožbe, da jih naročniki, ki so zanje v redu plačali naročnino, ne dobivajo. Vsak začetek je težak. Upajmo, da bo Uprava stekla.

'Misijonska srečanja in pomenki' v clevelandski Ameriški Domovini izhajajo redno tedensko že 877-krat. O vsem, kar utegne zanimati naše sodelavce in bralce sproti poročajo. Vse imajo vedno v mislih in skušajo obveščati tudi o dogajanjih in prireditvah posameznih odsekov in skupin v ZD in Kanadi.

Bogoslovna akcija za vzdrževanje domačih bogoslovcev zelo lepo uspeva. Podpiramo sedaj številne bogoslovce, kandidate v Keniji, Ugandi, Gani, Rwandi, Malaviju, Tanzaniji in bogoslovju v Ljubljani. Nadškof Ambrožič iz Toronta je pred kratkim dejal, da je srečal v Rimu na sinodi škofov rektorja bogoslovja iz Kenije, ki da mu je povedal o mnogih poklicih v deželi. MZA tam od vseh početkov vzdržuje mnoge duhovniške kandidate in iz ene škofije v Kakamegi, s holandskim škofom, se je dosedaj razvilo že pet škofij. Kisumu je letos postala nadškofija. Kisii in Bungoma sta bili nanovo ustanovljeni zadnja leta in vsi škofje so domačini, Afrikanci.

S tem pismom, v katerem Vam v imenu celotne MZA želimo mnogo božjega miru za Božič in veliko blagoslova v letu pred nami, boste prejeli vsak svoj ček iz pomoči, zbrane v letu 1990 za vse naše misijonarje(-ke). V njem bodo tudi vsote, ki so bile za koga med Vami med letom posebej darovane. Sv. maše bomo poslej pošiljali izključno samo takim, ki bodo zanje prosili, če jih bomo imeli na razpolago. Je kriza tudi v mašnih štipendijah, ker ljudje nimajo denarja. Mlajši rod pa za Cerkev in intencije povečini ne žrtvuje večjih vsot. Vsaj na našem kontinentu ne. Je denar uporabljen raje za udobje in minljive užitke tega sveta.

Pomoč se zbira na mnoge načine, od piknikov do kosil in tombol in podobnega. Nabirke Misijonske nedelje spadajo zraven. Odseki MZA v Gilbertu, Clevelandu, Jolietu, Milwaukeeju, Bridgeportu, New Yorku, Minneapolisu, Montereyju in Windsor-Detroitu so zelo aktivni. Tudi poverjeniki in posamezni dobrotniki(-ce) po kontinentu mnogo k nabirki čez leto doprinesejo in žrtvujejo. MZA Chicago na svojo roko razpošilja, kar dobi. Po smrti dr. Puca so prenehali sodelovati s centralo MZA.

Veliko molitve spremlja vedno te žrtve v denarju. Prosim Vas vse, da v molitev redno vključujete vse dobrotnike

misijonov in njihove drage ter namene. Glavna tajnica gđ. Sonja Ferjanova skrbi za veliko tekoče korespondence. Molite za njenega rajnega brata o. Filipa Inocenca OFM. Kmalu vnovčite Vaš ček in vrnite podpisano potrdilo, da ste ga prejeli. Rabimo ga za oblast pri oprostitvi davka. Pišite o Vašem delu, prosim. Bog z Vami in Marija! Vaš vdani

Fr. Charles A. Wolbang CM
Duhovni vodja MZA

P.s. — Fotografije so dobrodošle, seveda.

Misijonskim sodelavcem, dobrotnikom in prijateljem

na tem kontinentu in drugod pa je MZA poslala božično pismo v imenu Glavnega odbora MZA-CMA: Anica Tushar, predsednica; Sonja Ferjan, gl. tajnica; Rudi Knez, gl. blagajnik in Duhovni vodja ter v imenu odsekov: Cleveland, Marica Lavriša, preds. in blagajnik Štefan Marolt; New York, Vincent Burgar in Helena Klesin; Brideport, Anton Malenšek; Joliet, Marija Jeretina; Gilbert, Anica Tushar; Minneapolis, Franc Medved; Milwaukee, Mary Coffelt in blag. Franc Menchak; Monterey, Slavo Oven; Lethbridge, Mimi Mahnič; Maidstone-Detroit, Mimi Martinčič; Toronto, Julka Zarnik.

Voščilo je šlo vsem tudi v imenu naših sodelavcev na drugih kontinentih: s. Marija-Andreja Šubelj, Čile; Rev. Vladimir Kos SJ, Japonska; Rev. Janez Grilc, Venezuela; uršulinka s. Leopoldina Podgornik, Rim, Italija; Rev. Franc Šeškar, München, Nemčija; usmiljenka s. Goretti Pavličič, Beograd; s. Ivana Cvijin, Subotica.

Iz dvojnih, daljših in krajših pisem, objavljamo nekaj pomembnejših informacij.

»Želim, da Vas to pismo najde pri dobrem zdravju in v adventnem razpoloženju. Spet se bliža Božič in prav je, da se srečamo vsaj v kratkem pismu, namenjenem vsem, ki misijone ljubijo in misijonsko poslanstvo med nami zvesto vršijo.

Ni veliko dobrotnikov kot ste Vi, da bi bili voljni žrtvovati ubogim, ki ne morejo nikdar biti dovolj hvaležni darovalcu, ker imajo drugo govorico in druge običaje. Kljub temu, da živimo vsak v svojem kraju in zelo oddaljeni, nas povezuje molitev in misijonska ljubezen.

Zahvaljujemo se Vam v imenu ubogih za vso pomoč, ki ste jo velikodušno žrtvovali za slovenske misijonarje v misijonskem svetu.

Spominjal se Vas bom v molitvi. Jezusova ljubezen naj Vas napolni z zadovoljstvom, srečo in podeli mir.

Začeli smo razpošiljati letošnje darove, da bi jih misijonarji prejeli za Božič, tudi Vaš dar bomo z veseljem dodali, če bi želeli še kaj žrtvovati.

V zadnjem mesecu smo izgubili na Tajvanu dr. Janeža in v Južni Afriki s. J.E. Pogorelc. MZA New York ni imela misijonske prireditve v oktobru. Imeli jo bodo v februarju

1991.

Domovina se polagoma odpira za intenzivnejše misijonsko delo. V Sloveniji o MZA ne vedo veliko. O MZA 'Misijonska Obzorja' še niso nič objavila. Je pa zadnja 'Misijonska Nedelja', ki je priloga goriškega Katoliškega glasu vsebinsko obogatila delovanja MZA v Ameriki.

Bogoslovna akcija MZA je zelo razvita in sedaj podpiramo številne bogoslovce na terenu. Vzdrževalnina je \$300 letno v ZD valuti. Zvesto sodelujmo, dokler imamo MZA. Je otrok naših časov in potreben v misijonih. Vsak na svoj način tega otroka krepimo. Topel pozdrav in iskren 'Bog lo-naj'! Vaš vdani

Rev. Charles Wolbang CM
131 Birchmount Road
Scarborough, Ontario
Canada M1N 3J7

Koroški študentje se zahvaljujejo svojim dobrotnikom

WICHITA, Kans. - Tole je seznam koroških študentov, ki so dobili študijsko pomoč od ameriških dobrotnikov:

1. — Dovjak Florijan (Sele)
2. — Roblek Igor (Sele, Borovnica)
3. — Kelih Ivan (Sele, Cerkev)
4. — Kropivnik Kristian (Slovenski Plajberk)
5. — Rosenzopf Peter (Podgora, Ruda)
6. — Gallob Marko (Žužalce)
7. — Bojnik Franc (Besnica)
8. — Wastl Daniel (Lovanke)
9. — Waldhauser Valentin (Poden)
10. — Kuežnik Nikolaj (Dob)
11. — Muschet Arnold (Kanin)
12. — Ogris Peter (Poden)
13. — Ogris Sonja (Poden)
14. — Roblek Veronika (Sele, Borovnica)
15. — Roblek Roman (Sele, Borovnica)
16. — Mikel Robert (Svatne)
17. — Sadjak Leopold (Globasnica)
18. — Sienčnik Barbara (Dobrla vas)
19. — Dovjak Petra (Sele, Srednji kot)
20. — Fera Katja (Grabalja vas)
21. — Kuežnik Karolina (Spodnji kraj)
22. — Schliesser Margareta (Bistrica)

Vsi študentje se prav pristrčno zahvaljujejo vsem dobrotnikom v Ameriki in obljubljajo, da se bodo izkazali vredne vaše dobrote s pridnim študijem in dobro pripravo za bodoče življenje.

Še to naj sporočim, da je Janko Urank, naš velik dobrotnik, ki je vse te zadeve urejal mnogo let na Koroškem, umrl prav pred kratkim. Njegovo delo je sedaj prevzel

g. mag. Ivan Olip, ki je profesor verouka na Slovenski gimnaziji v Celovcu in župnik pri Sv. Margareti v Rožni dolini.

Vse dobrotnike prosim, da se tudi v bodoče spomnijo naših študentov. Bom tudi v bodoče pošiljal vaše darove na Koroško. S pristrčnimi pozdravi

Fr. John Lavrih
6900 East 45th Str.,
Wichita, Kansas 67226

NOVI GROBOVI

Joseph Lonchar

Dne 24. decembra je umrl Joseph Lonchar, mož Mildred roj. Ryavec, oče Jean Kocjan, Caroline Martucci, Jo-Anne DeAngelo in Kathleen Matteo, 7-krat stari oče, 3-krat prastari oče, brat Josephine Sluga, Jennie Pesec in Franka (pok.). Pogreb je bil 27. decembra iz Brickmanovega zavoda v cerkev sv. Kristine in nato na Ver-nih duš pokopališče.

Ameriška Domovina je Vaš list!

MALI OGLASI

Stanovanje (Apartment) na sončni Floridi

Lastnik prodaja stanovanje (apartment) z dvema spalnicama in vsemi pritliklinami - pod realno vrednostjo - za \$49,000. Samo šest minut od lepe plaže na morju. Dvanajst minut od Golf kluba. Za nadaljnje informacije, pokličite:

1-407-747-0872 (2,3)

Childcare Needed

in my Willoughby home. 8:00 a.m. to 6:00 p.m., Mon. thru Thurs. References required. Call Cathy: 464-3400, ext. 558 (days); 953-1828 (weekends, evenings). (2-5)

For Rent

Groewood area. 5 rooms, up. Call 261-9981. (2-3)

Prime Euclid Location Office for Rent

450 sq. ft. Ideal for doctor, dentist, attorney, etc. Immediate occupancy. Call Charmaine Grega at 481-9778.

Smythe Cramer (1-4)

Slovenian Video (VHS)

Available Now

"Slovenska Sprava." - Kočevski Rog. July, 1990. Two-hour video from Kočevski Rog, Slovenia, commemorating the Domobrance and others killed after World War II in Slovenia. Includes Holy Mass celebrated by the Bishop of Ljubljana, singing, poetry and speeches. \$29.95. Send check or money order to:

Slovenian Video
P.O. Box 28
Unionville, OH 44088

(3,5)

For Rent

Norwood Road. Nice 6 rooms, up. Call 531-0809 evenings. (2-3)